

การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เมษายน 2557

การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

เมษายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เมษายน 2557

เกวลิน จริยรัตน์กุล. (2547). การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วารีสอาด.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและ
แหล่งสารสนเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาและระดับชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ
นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวน 315 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติ T-test และ F-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ข้อมูล
ในระดับปานกลาง นิสิตระดับปริญญาตรีมีการใช้หนังสือพิมพ์ภาษาไทยในระดับมาก ในขณะที่นิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้ข้อมูลในระดับมาก 3 หัวข้อ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือตำราภาษาไทย
และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย เมื่อเปรียบเทียบการใช้ จำแนกตามระดับการศึกษาและระดับชั้นปี
พบความแตกต่างในตัวแปรทั้ง 2 คือ 1) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้สื่อตีพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์/
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี 2) นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์
และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และ 3) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

2. การใช้แหล่งสารสนเทศ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้แหล่ง
สารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกตามระดับ
การศึกษาและระดับชั้นปี พบความแตกต่างในตัวแปรทั้ง 2 คือ 1) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้
แหล่งสารสนเทศ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี และ 2) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการใช้
แหล่งสารสนเทศ มากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4

3. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
ประสบปัญหาในการใช้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาในการใช้
ของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดคือ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด ในขณะที่ปัญหา
ในการใช้ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคือ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ

INFORMATION USING BY STUDENTS IN THE FACULTY OF EDUCATION,
KASETSART UNIVERSITY

Present in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

April 2014

Kewalin Jariyaratnanakul. (2014). *Information Using by Students in the Faculty of Education, Kasetsart University*. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Aurathai Wareesa-ard.

The objective of this research was to study and compare the use of information resources and sources by the students in Faculty of Education, Kasetsart University, according to the following variables: level of education and year. The samples comprised of 315 students. The data was collected by questionnaires and analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test through Statistical software. The findings were as follows:

1. The use of information resources by students was at moderate level.

Undergraduate students used Thai newspaper at high level, whereas postgraduate students used thesis, Thai text book, and Thai newspaper at high level. When comparing the use of information resources according to the variables, were found that 1) Postgraduate students used printed materials and unprinted/electronic materials more than undergraduate students. 2) The second year undergraduate students used printed materials and unprinted/electronic materials more than the third year undergraduate students. 3) The second year postgraduate students used printed materials and unprinted/electronic materials more than the fourth year postgraduate students.

2. The use of information sources by students was at moderate level. When

comparing the use of information sources according to the variables, were found that 1) Postgraduate students used information sources more than undergraduate students. 2) The second year postgraduate students used information sources more than the fourth year postgraduate students.

3. The students met problems of using information resources at moderate level.

The highest degree problem of undergraduate students was found that text books were old or worn. The highest degree problem of graduate students was found that required text books were not available in the library.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย วารีสอาด อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชรี ตรีโลจน์วงศ์ ที่ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างดียิ่งมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณุไกร กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ที่กรุณาช่วยเหลือในเรื่องค่าใช้จ่ายทั้งในระหว่างที่ ศึกษาอยู่และในระหว่างการทำสารนิพนธ์ รวมทั้งให้คำชี้แนะ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พิบูล เอกวางกูร อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณไพโรจน์ สิทธิผลกมล หัวหน้างานบริการ การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคุณวรรณิภา รพีพัฒนา บรรณารักษ์ ชำนาญการพิเศษ ฝ่ายจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์เดชศักดิ์ จันทรสวัสดิ์ คุณฉนวนวรรณ ทั้งสุวรรณ และคุณไฝใจ กนกนาค ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็น อย่างดี

เกวลิน จริยรัตน์กุล

สารนิพนธ์

เรื่อง

การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของ

เกวลิน จรรย์รัตน์กุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒน์กุล)

วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย วารีสะอาด)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย วารีสะอาด)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชรี ตรีโลจน์วงศ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณุไกร)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ.....	8
ความหมายของสารสนเทศ.....	8
ความสำคัญของสารสนเทศ.....	8
สารสนเทศทางการศึกษา.....	9
ประโยชน์ของสารสนเทศทางการศึกษา.....	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ.....	10
ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ.....	10
ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ.....	10
ทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษา.....	15
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ.....	16
ความหมายของแหล่งสารสนเทศ.....	16
ประเภทของแหล่งสารสนเทศ.....	16
แหล่งสารสนเทศทางการศึกษา.....	17
ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	19
ประวัติศูนย์วัสดุการศึกษา.....	20
ระเบียบการใช้ศูนย์วัสดุการศึกษา.....	21
เวลาเปิดทำการ.....	21
ทรัพยากรสารสนเทศ.....	22
สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	23
บุคลากร.....	23
งบประมาณ.....	23

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
สภาพทางกายภาพของศูนย์วัสดุการศึกษา.....	23
บริการของศูนย์วัสดุการศึกษา.....	24
กิจกรรมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	27
งานวิจัยในประเทศ.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	83
สมมติฐานในการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	101
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระเบียบการยืม-คืน สื่อดีพิมพ์ แบ่งตามประเภทของผู้ใช้บริการ.....	21
2 ระเบียบการยืม-คืน สื่อไม่ดีพิมพ์.....	21
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามระดับการศึกษา และระดับชั้นปี.....	33
4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
5 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์....	40
6 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	43
7 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีจำแนกตาม ระดับชั้นปี.....	46
8 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรายด้านของนิสิต จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	50
9 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตาม ระดับชั้นปีในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	50
10 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี.....	52
11 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	56
12 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	56
13 การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	59
14 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	62
15 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตาม ระดับชั้นปี.....	65
16 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	70
17 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับ ชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	70
18 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี.....	72

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	77
20	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	77
21	ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมโลกกำลังเผชิญกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว (ฟาฏินา วงศ์เลขา. 2555: ออนไลน์) ซึ่งล้วนส่งผลถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของทุกคนในสังคม ดังนั้นการพัฒนาค้นให้มีศักยภาพและรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากสังคมหรือองค์กรใดมีคนที่มีความรู้สูง ย่อมได้เปรียบในการขับเคลื่อนสังคมหรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาค้นให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาทั้งปวง ในหนังสือ “สามทศวรรษระดมศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” (คณะศึกษาศาสตร์. 2542: 3) ได้ระบุถึงพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับหน้าที่ของครูในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2516 ดังข้อความในพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

งานของครูเป็นงานพิเศษ ผิดแปลกกว่างานอื่น ๆ กล่าวในแง่หนึ่งที่สำคัญก็คือว่า ครูจะหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ ความร่ำรวย หรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญจะเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูแท้ก็พึงใจและภูมิใจอยู่แล้ว ดูเหมือนจะภูมิใจอยู่แล้วเมื่อมองให้ลึกซึ้งแล้วก็ยอมเห็นว่าเป็นความจริงอย่างนั้น เพราะความมั่งมีและความยิ่งใหญ่ ไม่อาจบันดาลหรือซื้อหาความผูกพันทางใจอันแท้จริงจากผู้ใดได้ แต่ความเป็นครูนั้น ผูกพันใจคนไว้ได้โดยอัตโนมัติ ไม่ต้องซื้อหาหรือใช้อำนาจราชศักดิ์ข่มขู่เอามา ขึ้นชื่อว่าครูกับศิษย์แล้วก็จะลืมนกันได้นั้นยากนัก ผู้ที่จะไม่รู้จัก ไม่เอื้อเฟื้อครูดูเหมือนจะมีแต่คนที่กำลังลืมนตัวมัวเมาในลาภยศอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เท่านั้น ฉะนั้นครูจึงไม่มีเหตุผลใดที่จะต้องแสวงหาความพอใจในประโยชน์ทางวัตถุให้มากเกินไป เพราะหากหันมาหาประโยชน์ทางวัตถุเกินไปแล้ว ก็จะทำหน้าที่ครูหรือเป็นครูได้ไม่เต็มที่...

มัลลิกา นาถเสวี (2553: 135) ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจสำคัญของศึกษาศาสตร์ คือ การสอน จัดเป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทางวิชาการที่กว้างขวาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณภาพ การสอนถือเป็นหนึ่งในกระบวนการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความหมายของการศึกษา คือ การส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและพัฒนาขึ้นไปสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การสอนมีความหลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับปรัชญาหรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน การสอนแต่ละวิธีก็จะมีข้อเด่นข้อด้อยในตัว ซึ่งไม่มีวิธีการสอนใดเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุด ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องตัดสินใจเลือกวิธีสอน

ตามความเหมาะสมของสภาพที่เป็นอยู่ นำเทคนิคต่าง ๆ มากระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียน โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหา

การเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์นั้น นิสิตจะต้องมีความสามารถด้านวิชาการที่เรียกว่า Academic Excellence หรือครูวิชาชีพที่จำเป็นจะต้องมีความเป็นเลิศทางวิชาการและเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ซึ่งหมายถึงเชี่ยวชาญวิชาเอกในแต่ละสาระการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังต้องเชี่ยวชาญ ในวิชาชีพและสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรมแห่งวิชาชีพเพื่อนำไปใช้ในการทำงานและเป็นคนดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถเผชิญปัญหาหรือวิกฤติได้ด้วยปัญญา (เกษม สุริยวงศ์. 2547: ออนไลน์)

เดชศักดิ์ จันทรสวัสดิ์ (2555: สัมภาษณ์) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนของนิสิตระดับปริญญาตรีว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เปลี่ยนจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี 4 ปี เป็น 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากรับนโยบายการผลิตครู 5 ปี ที่สืบเนื่องมาจากการประชุมคณะบดีคณะครุศาสตร์จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จะเป็นการเรียนแบบบรรยายและการเรียนภาคปฏิบัติ เป็นการสอนแบบบูรณาการเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในปีที่ 1-3 ส่วนในปีที่ 4 จะเป็นการสังเกตการสอน การจัดชั้นเรียน การฝึกหัดการทำงานกับเด็กในวัยและระดับต่าง ๆ โดยนิสิตจะเข้าสังเกตการสอนที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อฝึกปฏิบัติวิจัย ค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาพฤติกรรมของเด็กในวัยเรียนตามมาตรฐานการฝึกงานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ และในช่วงชั้นปีที่ 5 เป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการสอนในโรงเรียน ในส่วนของหลักสูตรปริญญาโทนั้นใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปี โดยใช้เวลา 3 ภาคการศึกษาในการเรียนรายวิชา และอีก 1 ภาคการศึกษาสำหรับวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ และปริญญาเอกใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5 ปี การเรียนการสอนในระดับปริญญาเอกนั้นจะมุ่งไปที่การผลิตนักวิจัย โดยการเรียนในช่วงระยะแรกจะเป็นการเรียนรายวิชาการวิจัยเป็นหลัก ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยแบบผสม และการวิจัยระหว่างประเทศ มีการเรียนปรัชญาและทฤษฎีขั้นสูง เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ ในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกจะมีการศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ

ศูนย์วัสดุการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นห้องสมุดเฉพาะที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบ ตำราวิชาการ วารสาร วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูล และหนังสือแบบเรียนที่นิสิตใช้ประกอบการสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อปีการศึกษา 2514 เพื่อเป็นหน่วยงานที่ให้บริการการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยแก่ อาจารย์ นิสิต นักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อมาในปีการศึกษา 2526 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีนโยบายให้ห้องสมุดแต่ละคณะขึ้นตรงต่อสำนักหอสมุด จึงได้มีการแยกงานและบุคลากรของศูนย์วัสดุการศึกษาจากหน่วยงานโรงเรียนสาธิต (แต่เดิมนั้นศูนย์วัสดุการศึกษาและห้องสมุดโรงเรียนสาธิตฯ คือหน่วยงานเดียวกัน) ตามมติคณะกรรมการประจำคณะศึกษาศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ 10/2526 เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ศูนย์วัสดุการศึกษา

จึงขึ้นกับสำนักหอสมุด ในปี พ.ศ. 2550 สำนักหอสมุดมีนโยบายให้ห้องสมุดของแต่ละคณะขึ้นตรงกับคณะ จึงทำให้ศูนย์วัสดุการศึกษา ขึ้นตรงต่อคณะศึกษาศาสตร์ และเปิดให้บริการแก่นิสิต คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน และบุคลากรภายนอก (วลาวรรณ ทั้งสุวรรณ. 2555: สัมภาษณ์) เพื่อให้ศูนย์วัสดุการศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของนิสิต จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องศูนย์วัสดุศึกษานั้น อาจารย์และบรรณารักษ์ จะร่วมกันเลือกทรัพยากรสารสนเทศให้กับนิสิต โดยอาจารย์จะคัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ในการสอนรายวิชาต่าง ๆ ส่วนบรรณารักษ์ก็จะเลือกโดยใช้เกณฑ์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศภายในศูนย์วัสดุการศึกษา และการยืม-คืน

ดังนั้นการที่จะทราบว่าทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหานั้น มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หรือมีทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและถูกใช้อย่างคุ้มค่าหรือไม่ รวมทั้งแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านศึกษาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาจากผู้เข้ามาใช้บริการ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือนิสิต ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และปัญหาในการใช้สารสนเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศของนิสิต เพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์วัสดุการศึกษา สนับสนุนแหล่งสารสนเทศทางด้านการศึกษา ตลอดจนการบริการให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการ มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิตทุกระดับการศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลที่ได้จากการวิจัยนั้นศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณ ปรับปรุง และพัฒนาการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้แหล่งสารสนเทศทางการศึกษา ตลอดจนการบริการเพื่อให้นิสิตได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-5 และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งหมด 2,187 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-5 และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มแบบง่ายแต่ละระดับการศึกษาและระดับชั้นปีตามสัดส่วนให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 315 คน ตามที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 606-610)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น

1.1 ระดับการศึกษา

1.1.1 ปริญญาตรี

1.1.2 บัณฑิตศึกษา

1.2 ระดับชั้นปี

1.2.1 ชั้นปีที่ 2

1.2.2 ชั้นปีที่ 3

1.2.3 ชั้นปีที่ 4

1.2.4 ชั้นปีที่ 5

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2 การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สารสนเทศ หมายถึง ลักษณะและปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วัดได้ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การตอบจะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด/ไม่เคยใช้ (1)

2. ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

2.1 สื่อตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ หนังสืออ้างอิง พจนานุกรม สิ่งพิมพ์รัฐบาล สารานุกรม วิทยานิพนธ์ หนังสือแบบเรียน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย จุลสาร กฤตภาค สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง หนังสือเด็กและเยาวชน

2.2 สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ (CD-Rom) ฐานข้อมูลออนไลน์ และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal)

3. แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ให้ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ แหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

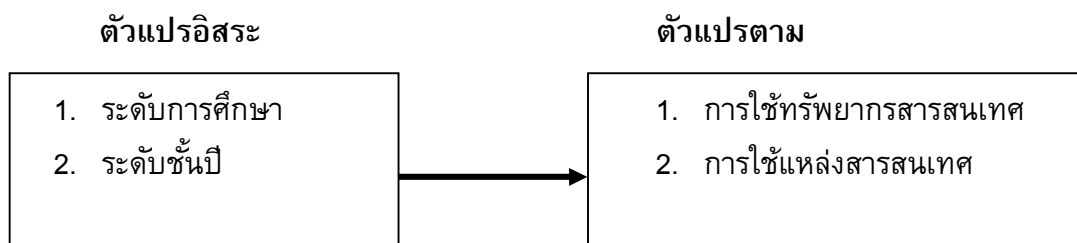
4. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดขวางในการที่จะไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วัดด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การตอบจะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก(4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด/ไม่เคยใช้ (1)

5. ศูนย์วัสดุการศึกษา หมายถึง ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะด้านที่เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ทางด้านศึกษาศาสตร์ โดยเก็บรวบรวมเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และมีบรรณารักษ์ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านในการให้บริการ

6. นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาองค์ประกอบด้านตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษาและระดับชั้นปี สัมพันธ์กับตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้แหล่งสารสนเทศ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
2. นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
4. นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
5. นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ
  - 1.1 ความหมายของสารสนเทศ
  - 1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ
  - 1.3 สารสนเทศทางการศึกษา
  - 1.4 ประโยชน์ของสารสนเทศทางการศึกษา
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ
  - 2.1 ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ
  - 2.2 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ
  - 2.3 ทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษา
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ
  - 3.1 ความหมายของแหล่งสารสนเทศ
  - 3.2 ประเภทของแหล่งสารสนเทศ
  - 3.3 แหล่งสารสนเทศทางการศึกษา
4. ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - 4.1 ประวัติศูนย์วัสดุการศึกษา
  - 4.2 ระเบียบการใช้บริการศูนย์วัสดุการศึกษา
  - 4.3 เวลาเปิดทำการ
  - 4.4 ทรัพยากรสารสนเทศ
  - 4.5 สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
  - 4.5 บุคลากร
  - 4.6 งบประมาณ
  - 4.7 สภาพทางกายภาพของศูนย์วัสดุการศึกษา
  - 4.8 บริการของศูนย์วัสดุการศึกษา
  - 4.9 กิจกรรมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ

ความหมายของสารสนเทศ

คำว่าสารสนเทศ มีผู้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้ต่างทัศนะ ดังนี้

แมนมาส ซวลิต (2535: 5) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งมีการบันทึกและจัดการตามหลักวิชาการเพื่อเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนบุคคลและสังคม

สฤณีญา กุลนิต (2549: 1) กล่าวว่า สารสนเทศ คือ ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ที่ผ่านการกลั่นกรองประมวลผลที่ได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ผู้รับมีความรู้เพิ่มมากขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการได้

อาภากร ธาตุโลหะ (2554: 32) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิด ความรู้ที่ได้มีการประมวลผลแล้วนำมาบันทึกรวบรวมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ หนังสืออ้างอิง รายงานการวิจัย วารสาร ฯลฯ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ซึ่งเผยแพร่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดข้อมูลไปยังบุคคลอื่น สำหรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อไป

จากความหมายของสารสนเทศข้างต้นสรุปได้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร ที่ผ่านการกลั่นกรอง ประเมินผล และได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้รับการเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามความต้องการ

ความสำคัญของสารสนเทศ

มีคำกล่าวว่า “สารสนเทศคืออำนาจ” หรือ “ผู้ใดครองสารสนเทศ ผู้นั้นครองโลก” สารสนเทศรวมถึงข้อมูล ข่าวสาร และความรู้มีความสำคัญ (จินตารัตน์ เบอร์ดัมพ์. 2548: 3-5; ชูติมา สัจจานันท์. 2548: 1-8) สรุปได้ดังนี้

1. รากฐานของการตัดสินใจ ช่วยในการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ และการตัดสินใจ โดยเฉพาะผู้บริหาร ให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ถ้าผู้บริหารขาดข้อมูล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การตัดสินใจต่าง ๆ ย่อมอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ของผู้บริหาร แต่ละคนโดยใช้สามัญสำนึก ความคิดเห็นส่วนตัว ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจนั้น ๆ ไม่สามารถบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดได้ ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการตัดสินใจทางธุรกิจ

2. รากฐานของการพัฒนา ทั้งการพัฒนาคณะและองค์กร การพัฒนาคณะ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของบุคคล ในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ และเนื่องจากคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร องค์กรจะเจริญก้าวหน้า ย่อมขึ้นอยู่กับคนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้นการพัฒนาคณะจึงเป็นการพัฒนา องค์กรและการพัฒนาสังคมด้วย ประเทศพัฒนาต่างสร้างสรรค์ความรู้และใช้ความรู้เป็นเครื่องมือ การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ ความรู้เป็นทรัพย์สินทางปัญญา เป็นทุนทาง

ธุรกิจ นอกเหนือจากทุนที่ดิน แรงงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์

3. ทรัพยากรที่มีคุณค่ามหาศาล และไม่มีวันหมดสิ้น กล่าวคือ เมื่อใช้ไปแล้วยังคงมีอยู่ ไม่ร่อยหรอหรือหมดสิ้นเหมือนทรัพยากรอื่น ๆ และบ่อยครั้งที่การใช้สารสนเทศทำให้สารสนเทศเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงเป็นการนำไปสู่การผลิตสารสนเทศใหม่ ซึ่งนับเป็นผลผลิตที่สำคัญในสังคมสารสนเทศ และสังคมความรู้ในปัจจุบัน

4. สามารถขยาย และใช้ด้วยกันได้ ดังนั้นจึงสามารถนำมาถ่วงดุล กรอง สรุปรูป ย่อ หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบให้อยู่ในลักษณะที่ต้องการได้ และด้วยลักษณะเช่นนี้ จึงสามารถนำสารสนเทศมาปรับแต่งหรือประมวลให้เหมาะสมกับบุคคลแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มได้ และเมื่อใดผู้หนึ่งได้รับสารสนเทศเรื่องใดไปแล้ว บุคคลอื่น ๆ ยังมีโอกาสได้รับและนำสารสนเทศในเรื่องเดียวกันไปใช้ได้ เพราะสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันหลายๆ คนในเวลาเดียวกันได้ ซึ่งต่างจากทรัพยากรประเภทอื่น ๆ ที่การได้มาจะแสดงถึงความเป็นเจ้าของของสิ่งนั้น ผู้อื่นจะไม่มีสิทธิใช้ต่อไป

5. เสมือนอาวุธสำคัญในการแข่งขัน การใช้สารสนเทศจะช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้อย่างฉลาดขึ้น เช่น การใช้สารสนเทศเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ที่สามารถลดต้นทุนในการผลิต การขนส่ง หรือการสร้างวัตถุดิบใหม่ ๆ ที่สามารถใช้แทน หรือใช้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หลาย ๆ ประเภทได้ ทำให้ลดต้นทุนที่จะต้องใช้ในการตัดแปลงวัตถุดิบ เป็นต้น กล่าวได้ว่า สารสนเทศเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

สารสนเทศทางการศึกษา

ศึกษาศาสตร์หรือวิชาการศึกษา (ชลธิชา มณี. 2556: ออนไลน์; สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2537: 48) มีวิวัฒนาการมาจากวิชาชีพครู ซึ่งจะเน้นเรื่องวิธีการสอนและการฝึกสอนให้เกิดทักษะการสอนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นสารสนเทศทางการศึกษาจึงเน้นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. สารสนเทศครูเน้นวิธีสอน หลักสูตรการสอน การวัดผล เป็นกระบวนการที่ครูผู้สอน ใช้สื่อ หรืออุปกรณ์ รวมถึงการบรรยาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้ ความเข้าใจ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระหรือข้อความรู้จำนวนมากพร้อม ๆ กันได้ในเวลาที่จำกัด

2. สารสนเทศการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบ ในการวางแผน การปฏิบัติและการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีลักษณะนี้อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ และสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียน จากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียน วิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียน แสวงหาผู้สนับสนุน

แหล่งความรู้ สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้เรียนอาจได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในการกำหนดพฤติกรรมตามกระบวนการก็เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ของสารสนเทศทางการศึกษา

สารสนเทศทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญช่วยในการตัดสินใจการแก้ปัญหาอย่างมีหลักและเหตุผลของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ (จิตรภา กุณฑลบุตร. 2556: ออนไลน์; อมรรัตน์ วงโสภา. 2556: ออนไลน์) ดังนี้

1. สำหรับผู้บริหารระดับสูง สารสนเทศทางการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การบริหารและวางแผนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการควบคุมติดต่อและประเมินผลของแผนและโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไปแล้ว
2. ผู้บริหารระดับกลางและระดับปฏิบัติจะใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาในการควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามแผนหรือเป้าหมาย
3. ผู้บริหารระดับห้องเรียนหรือครูผู้สอน จะใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนในทุก ๆ ทาง เป็นการควบคุมการปฏิบัติงานในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ
4. สำหรับบุคคลทั่วไป เช่น นักวิจัย นักวิชาการ หรือนักการศึกษา จะได้รับประโยชน์เกี่ยวกับการทำงานทางวิชาการ ช่วยในการตัดสินใจที่มีเหตุผล หรือเพื่อแสวงหาความรู้ ทฤษฎีใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ

ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ (Information resources) หมายถึง สารสนเทศประเภทต่าง ๆ ที่มีการบันทึกไว้ในสื่อประเภทต่าง ๆ โดยนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว อาจเรียกชื่อว่า เป็นทรัพยากรห้องสมุด (Library resources) หรือวัสดุห้องสมุด (Library materials) และในปัจจุบันลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. 2548: 8; น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2546: 50)

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการผลิตและเผยแพร่ใช้กันทั่วไปนั้น สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ วัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (สุนี เลิศแสงกิจ; และ พิเศษฐ์ กาญจนพิมาย. 2550: 35-52; วราพรรณ อนุศุภะโชค. 2554: 9-15; คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2548: 11-14) ดังนี้

1. วัสดุตีพิมพ์ (Print materials) หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการบันทึกเนื้อหาเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง โดยผลิตเป็นหนังสือ เอกสารรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

1.1 หนังสือ (Books) เป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ การบันทึกเรื่องราวความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของมนุษย์ ถ่ายทอดเป็นลายลักษณ์อักษร จัดพิมพ์เป็นเล่ม มีคุณค่าถาวร ในเรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีเล่มเดียวหรือหลายเล่ม หรือเล่มหนึ่งอาจมีหลายเรื่อง หนังสือจึงเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญเสมอ แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม หนังสือที่จัดหาและรวบรวมมาเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด อาจแบ่งประเภทได้ดังนี้

1.1.1 หนังสือวิชาการ (Text books) คือ หนังสือที่เสนอเนื้อหาสาระเรื่องราว และความรู้ทางวิชาการ มุ่งถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ เป็นหลัก เช่น หนังสือหลักชีววิทยา หนังสือเคมีทั่วไป หนังสือการเมืองการปกครองของไทย เป็นต้น หนังสือวิชาการเหล่านี้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาและผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หนังสือวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อประกอบหลักสูตรรายวิชาในโรงเรียนต่าง ๆ เรียกว่า แบบเรียน

1.1.2 หนังสือสารคดีทั่วไป (Non fiction) หนังสือที่เสนอความรู้ทั่วไปในด้านต่าง ๆ สอดแทรกความบันเทิงหรือความเพลิดเพลินไปด้วย นอกจากจะได้สาระความรู้แล้ว ยังได้รับความบันเทิงในเรื่องนั้นด้วย หนังสือสารคดีมีหลายประเภท เช่น หนังสือสารคดีวิทยาศาสตร์ หนังสือสารคดีท่องเที่ยว หรือหนังสือสารคดีอิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น

1.1.3 หนังสือบันเทิงคดี (Fiction) คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน หนังสือบันเทิงคดีเป็นหนังสือประเภท ประโลมโลก หมายถึงการสร้างสีสันให้แก่ชีวิต ได้แก่ นวนิยาย และรวมเรื่องสั้น

1.2 หนังสืออ้างอิง (Reference books) เป็นหนังสือที่ใช้สำหรับค้นคว้า หาความรู้ มุ่งเน้นข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ นำเสนอเนื้อหากระทัดรัด เรียบเรียงเป็นระบบ มีสารบัญและบรรณานุกรมช่วยค้น รวมทั้งมีการเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้ทันสมัย เขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ ได้แก่

1.2.1 พจนานุกรม (Dictionaries) เป็นหนังสืออ้างอิงที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำศัพท์ ความหมาย ชนิดของคำ การออกเสียง การสะกดคำ ประเภทของคำ การใช้คำต่าง ๆ แบ่งเป็นพจนานุกรมภาษาเดียว พจนานุกรมสองภาษา และพจนานุกรมหลายภาษา

1.2.2 สารานุกรม (Encyclopedias) เป็นหนังสืออ้างอิงที่ให้ข้อเท็จจริงความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ หรือเป็นหนังสือที่รวบรวมความรู้เฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง จัดทำเป็นชุดหรือเล่มเดียวจบ จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของเรื่อง และมีบรรณานุกรมช่วยค้น แบ่งเป็นสารานุกรมทั่วไป สารานุกรมเฉพาะสาขา

1.2.3 หนังสือรายปีและสมปัตสร (Yearbooks and Almanacs) เป็นหนังสืออ้างอิงที่จัดพิมพ์เป็นรายปี โดยรวบรวมเรื่องราว เหตุการณ์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมามาทั้งในประเทศและทั่วโลก แบ่งเป็นหนังสือรายปี นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับรัฐบาล องค์การ หน่วยงานต่าง ๆ ส่วนสมปัตสร เป็นปฏิทินเหตุการณ์ตารางสถิติ นำเสนอเรื่องราว

เหตุการณ์ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ

1.2.4 อักษรานุกรมชีวประวัติ (Biographical dictionaries) เป็นหนังสืออ้างอิงที่รวบรวมชีวประวัติของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ จัดเรียงตามรายชื่อบุคคล หรือเรียงตามอาชีพ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด ปีตาย การศึกษา อาชีพ และผลงาน แบ่งเป็น อักษรานุกรมชีวประวัติบุคคลทั่วไป และอักษรานุกรมชีวประวัติบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.2.5 หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ (Geographical sources) เป็นหนังสืออ้างอิงที่นำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อประเทศ เมือง แม่น้ำ ภูเขา และสถานที่สำคัญ ๆ แบ่งเป็นหนังสืออักษรานุกรมภูมิศาสตร์ หนังสือนำเที่ยว และหนังสือแผนที่

1.2.6 ทำเนียบนาม หรือนามานุกรม (Directories) เป็นหนังสืออ้างอิงที่รวบรวมรายชื่อบุคคล สถาบัน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ โดยเรียงตามลำดับตัวอักษรหรือตามหมวดหมู่ หากเป็นชื่อบุคคลจะได้ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน หมายเลขโทรศัพท์ หากเป็นองค์กรหรือหน่วยงานจะให้ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์

1.2.7 บรรณานุกรม (Bibliographies) เป็นหนังสืออ้างอิงที่รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศ ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนเล่ม ราคา อาจมีบรรณนิทัศน์ประกอบ หนังสือบรรณานุกรม แบ่งเป็นบรรณานุกรมทั่วไป บรรณานุกรมแห่งชาติ บรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา บรรณานุกรมเฉพาะบุคคล และบรรณานุกรมเพื่อการค้า

1.2.8 ดรรชนีวารสาร (Periodical indexes) เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ วันเดือนปีที่พิมพ์ เลขหน้า เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่ง ดรรชนีวารสารมีทั้งดรรชนีวารสารทั่วไป ดรรชนีวารสารเฉพาะสาขาวิชา ดรรชนีวารสารเฉพาะชื่อ และดรรชนีวารสารที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง

1.3 สิ่งพิมพ์รัฐบาล (Government publications) เป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดยหน่วยงานของราชการ หรือหน่วยงานราชการเป็นผู้รับผิดชอบออกค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน วิชาการ ความรู้ นโยบายการดำเนินงาน กฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของราชการ รวมทั้งเพื่อเป็นสื่อกลางประสานความเข้าใจระหว่างประชาชนกับรัฐบาล อาจแจกจ่ายหรือจำหน่าย ชนิดของสิ่งพิมพ์ คือ เอกสาร บันทึกรายงานการปฏิบัติงาน ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ กฎหมาย เอกสารการวิจัย บทความทางวิชาการ จัดทำในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ภาพหรือวัสดุโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ

1.4 วิทยานิพนธ์ หรือปริญญาานิพนธ์ (Thesis or Dissertation) คือ สิ่งพิมพ์ที่เป็นผลงานวิจัยของนิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา มหาบัณฑิต และปริญญาดุษฎีบัณฑิต วิทยานิพนธ์จึงมีเนื้อหาหลากหลายสาขาวิชา ห้องสมุดจัดเก็บวิทยานิพนธ์แยกต่างหากจากหนังสือทั่วไปเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า ส่วนใหญ่จะ

ไม่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุด

1.5 เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ (Proceedings of the conference) เป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการอบรมสัมมนาทางวิชาการ รวมทั้ง รายงาน ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชาการมุ่งเน้นการรายงาน ความก้าวหน้าของสาขาวิชา ได้แก่ บทความวิชาการ บทความวิจัย หรือข้อคิดเห็นทางวิชาการ ที่เป็นประโยชน์ ผลการปฏิบัติงาน ผลการค้นคว้าทดลอง ฯลฯ

1.6 รายงานการวิจัย (Research report) คือ เอกสารรายงานการวิจัยของ นักวิชาการสาขาต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ อาจารย์รายงานการวิจัย หลายเรื่อง หรือรายงานเฉพาะเรื่อง

1.7 หนังสือเด็กและเยาวชน (Juvenile books) หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อความรู้ และความเพลิดเพลินแก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ หนังสืออ่านประกอบในรายวิชาต่าง ๆ หรือ หนังสืออ่านเล่น

1.8 จุลสาร (Pamphlet) เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็กหรือแผ่นพับที่กล่าวถึงเรื่องใด เรื่องหนึ่งจบสมบูรณ์ในเล่ม มีความยาวประมาณ 5-60 หน้า เช่น จุลสารคำแนะนำการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรจัดทำโดยกรมส่งเสริมการเกษตร บทความทางวิชาการ สุนทรพจน์ ของบุคคลสำคัญ ระเบียบข้อบังคับของสมาคม คำแนะนำและประกาศของหน่วยราชการ หรืออาจเป็นเรื่องที่พิมพ์เนื่องในพิธีการหรือโอกาสสำคัญ เนื้อเรื่องส่วนใหญ่ในจุลสารจะเป็นที่สนใจ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่มีประโยชน์มากเพราะเป็นเรื่องใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีการจัดพิมพ์เป็นเล่ม รายละเอียดในจุลสารบางเล่มไม่อาจหาได้จากสิ่งพิมพ์ลักษณะอื่น การจัดเก็บจุลสารทำได้หลายวิธี เช่น เก็บใส่แฟ้มเรียงลำดับอักษรของหัวเรื่องในตู้จุลสาร มีหัวเรื่องกำกับไว้ โดยทั่วไปพิมพ์แจกเป็น อภินันทนาการ

1.9 กฤตภาค (Clippings) คือ สิ่งพิมพ์ที่ได้จากการตัดข่าว บทความจาก หนังสือพิมพ์หรือวารสาร และนำมาปะบนกระดาษ กำหนดหัวเรื่องและระบุแหล่งที่มา ใส่แฟ้ม เรียงในตู้จุลสารตามลำดับอักษรของหัวเรื่อง เนื้อหาของกฤตภาคครอบคลุมเหตุการณ์ปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม บุคคล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดนตรี การศึกษา เป็นต้น ปัจจุบันมีการจัดทำกฤตภาคออกให้บริการในรูปแบบออนไลน์อีกด้วย

1.10 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serials) คือ สิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่สารสนเทศมีกำหนดออกเป็นวารสารที่แน่นอนสม่ำเสมอติดต่อกันและต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ มีกำหนดออกตามระยะเวลา ได้แก่

1.10.1 วารสารหรือนิตยสาร (Journal or Magazine) เป็นสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอ สารสนเทศที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีกำหนดออกเป็นวารสาร ประกอบด้วยบทความ บทบรรณาธิการ มีผู้เขียนหลายคน จึงมีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย จำแนกเป็นวารสาร วิชาการ และวารสารบันเทิงหรือนิตยสาร

10.1.2 หนังสือพิมพ์ (Newspapers) เป็นสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ มีกำหนดออกเป็นวาระ รายวัน รายสัปดาห์ นำเสนอข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา บันเทิง

2. วัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non-Print Materials) เป็นทรัพยากรสารสนเทศสำคัญเช่นเดียวกับ วัสดุตีพิมพ์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น ใช้ค้นคว้าหรือตอบคำถามเฉพาะเรื่อง เป็นแหล่งการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เป็นแหล่งให้ความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น วัสดุไม่ตีพิมพ์แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 วัสดุกราฟิก (Graphic material) คือ ทัศนวัสดุที่แสดงความรู้หรือเนื้อหาสาระ ออกมาในลักษณะของรูปภาพ ภาพวาด สัญลักษณ์ประกอบคำหรือข้อความ เช่น รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ ภาพจำลอง แผนภูมิ แผนภาพโปร่งใส ภาพนิ่ง

2.2 วัสดุแผนที่ (Cartographic material) คือ ทัศนวัสดุที่แสดงให้เห็นถึงรูปร่าง ลักษณะของพื้นโลก ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต ทิศ ฯลฯ สิ่งปรากฏบนพื้นผิวโลก ตามธรรมชาติ โดยการย่อส่วน นำข้อมูลมาแสดงโดยการใช้ภาพ เส้น สี สัญลักษณ์ และเครื่องหมาย ต่าง ๆ เช่น แผนที่ (Map) ลูกโลก (Globe) โดยย่อขนาดตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้

2.3 วัสดุบันทึกเสียง (Sound recording) เป็นสื่อประเภทโสตทัศนวัสดุหรือ ประเภทฟัง ได้แก่ แผ่นเสียง และแถบบันทึกเสียง

2.4 สื่อโสตทัศนที่ให้ทั้งภาพและเสียง ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวีดิทัศน์

2.5 วัสดุสามมิติและของจริง (3D or three dimension material or specimen) เป็นผลงานทางศิลปะหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบของจริง มีลักษณะเป็นสามมิติ โดยใช้สีส้นและแสดงส่วนต่าง ๆ ได้ตามความเป็นจริง เช่น ศิลปะจำลอง หุ่นจำลอง (Model) เป็นตัวแทนของวัสดุสามมิติที่เป็นของจริง ซึ่งอาจย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงหรือขยายใหญ่กว่า ของจริง

2.6 วัสดุย่อส่วน (Microform) เป็นวัสดุสารสนเทศที่ได้จากการถ่ายภาพสิ่งพิมพ์ ต้นฉบับโดยย่อส่วนให้มีขนาดเล็กจนไม่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่า ต้องใช้เครื่องช่วยอ่าน ที่ใช้อัตราการย่อและขยายขนาดเดียวกันตั้งแต่ 10-120 เท่า เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช วัสดุย่อส่วนเหมาะสำหรับการสงวนรักษาให้ทรัพยากรสารสนเทศให้มีอายุยืนยาว เก็บไว้ใช้ได้นาน และประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บรักษา แต่มีข้อเสียในเรื่องของเทคนิคและความสะดวก ในการสืบค้นสารสนเทศที่อยู่ภายใน และจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับอุปกรณ์เฉพาะอย่าง

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic materials) เป็นทรัพยากรรูปแบบดิจิทัลที่สามารถ บันทึกและนำเสนอข้อมูลมัลติมีเดียได้เป็นจำนวนมากหากเปรียบเทียบกับทรัพยากรรูปแบบอื่น ๆ และเป็นทรัพยากรที่เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากที่สุด จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ซีดีรอม (Compact Disc Read only Memory/ CD-ROM) เป็นวัสดุ ลักษณะจานพอลิคาร์บอเนตที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.75 นิ้ว สามารถบันทึกข้อมูลของสิ่งพิมพ์

ประมาณ 250,000 หน้า ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณานุกรม สารสังเขปของบทความวารสาร และเนื้อหาฉบับเต็ม (Fulltext) ของหนังสือ พจนานุกรม สารานุกรม

3.2 ฐานข้อมูล (Databases) เป็นสื่อสารสนเทศที่นำเสนอข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด เนื่องจากสามารถสืบค้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังสามารถบันทึกข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก สามารถปรับปรุง แก้ไขข้อมูลได้ง่าย รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงภายในฐานข้อมูล และเชื่อมโยงไปฐานข้อมูลอื่น ๆ ได้ทันที ตัวอย่างฐานข้อมูลได้แก่

3.2.1 ฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด (Library catalog) เป็นฐานข้อมูลสารานุกรม หรือฐานข้อมูลฟรี ที่ใช้ในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดแต่ละแห่ง

3.2.2 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้น (In-house database) เป็นฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ เช่น ฐานข้อมูลหนังสือเกษตรไทย ฐานข้อมูลภูมิปัญญา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

3.2.3 ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online database) เป็นฐานข้อมูลที่มีทั้งฐานข้อมูลออนไลน์สารานุกรมหรือฐานข้อมูลฟรี และฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึง สำหรับการเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์สามารถเชื่อมโยงผ่านเว็บไซต์ของสำนักหอสมุด หรือหน่วยงานที่บอกรับฐานข้อมูล ผู้ใช้ภายในสถาบันสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันที หากใช้จากภายนอกสถาบันต้องมีรหัสผ่าน ฐานข้อมูลออนไลน์จัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หลากหลายรูปแบบ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-journal) หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-newspaper)

ทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษา

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษาที่มีการผลิตและใช้กันอย่างแพร่หลายสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท (ชินินทร์ชัย อินทிரารณ์; และ สุวิทย์ พวงสุวรรณ. 2552: 53; ชัยยงค์ พรหมวงศ์; และคนอื่น ๆ . 2521: 191; พิมพ์พร แก้วเครือ. 2556: ออนไลน์) ดังนี้คือ

1. หนังสือแบบเรียน ตำราเรียน หมายถึง หนังสือที่นักเรียนหรือนิสิตจะต้องใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตลอดปีการศึกษา หรือตลอดภาคเรียนก็ได้ แบบเรียนหรือตำราเรียนนี้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ภาพในด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

2. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการเรียนการสอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอด และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นิสิตเรียกชื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน โสตทัศนอุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา

เป็นต้น

3. ชุดการสอน หมายถึง การนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเป็นหมวด ๆ ภายในชุดการสอนจะประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ ได้แก่ รูปภาพ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ แผ่นคำบรรยาย และมีการมอบหมายงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ

ความหมายของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ (Information sources) หมายถึง สถานที่หรือแหล่งใด ๆ ที่ทำหน้าที่รวบรวม เผยแพร่ สารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศไว้ในทุกรูปแบบเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ สามารถศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีทั้งแหล่งสารสนเทศที่จัดให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้โดยตรงและแหล่งสารสนเทศที่เป็นหน่วยปฏิบัติงาน หรือแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล ผู้ใช้มักจะใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เชื่อว่าจะสามารถช่วยให้ผู้ใช้สารสนเทศได้ข้อมูลที่ต้องการ

สำหรับแหล่งสารสนเทศที่จัดให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้โดยตรงนั้นจะมีการบริหารและดำเนินการจัดหา จัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพซึ่งมีบทบาทต่อสังคมในการให้บริการความรู้ ข่าวสารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้ใช้ (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2547: 107; สุณี เลิศแสวงกิจ; และ พิศิษฐ์ กาญจนพิมาย. 2550: 33-34)

ประเภทของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้ (พวา พันธุ์เมฆา. 2541: 4-19; สุณี เลิศแสวงกิจ; และ พิศิษฐ์ กาญจนพิมาย. 2550: 35-38; อาภากร ธาตุโลหะ. 2547:6)

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นอกจากที่เรียกว่า ห้องสมุดแล้วยังมีการใช้คำอื่น ๆ อีกเช่น ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์วิเคราะห์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูล สถาบันบริการสารสนเทศ ศูนย์ประสานงานสารสนเทศ ศูนย์ให้บริการคัดเลือกสารสนเทศเฉพาะบุคคล ศูนย์แจกจ่ายสารสนเทศ ศูนย์แหล่งสารสนเทศ และศูนย์บริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ แหล่งสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา ให้บริการเฉพาะกลุ่ม รูปแบบของการให้บริการจะมีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้ใช้และบางหน่วยงานจะทำหน้าที่บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการโดยคิดค่าบริการ

2. แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นสารสนเทศและความรู้ที่สะสมไว้ของแต่ละบุคคล เช่น ประสบการณ์ ความคิดของตนเอง และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นการพูดคุยขอคำปรึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ เช่น เพื่อนร่วมอาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ หรือบุคคลผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ

3. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ได้แก่ อนุสาวรีย์ โบราณสถาน อุทยานแห่งชาติ รวมถึงสถานที่จำลองด้วย เช่น อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ปราสาทหินพิมาย เมืองโบราณ เป็นต้น แหล่งสารสนเทศเหล่านี้ มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่ง ทั้งยังเป็นแหล่งที่เข้าถึงได้ไม่ยากนัก ข้อด้อยของแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ก็คือ สถานที่บางแห่งอยู่ไกล การเดินทางไปสถานที่แห่งนั้นต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

4. แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การประชุม การสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ นิทรรศการหรืองานแสดงต่าง ๆ รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญๆ ในประวัติศาสตร์ เช่น "14 ตุลา" ในปี พ.ศ. 2516 "พฤษภาทมิฬ" ในปี พ.ศ. 2535 เป็นต้น

5. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเน้นเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ต่อประชาชนได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลิตและเผยแพร่สารสนเทศไปยังผู้รับข่าวสาร ความรู้ในสังคมเป็นจำนวนมาก

6. แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างกว้างขวางทุกสาขาวิชา โดยผู้ใช้สามารถสืบค้นและเรียกใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ไม่ต้องไปใช้บริการที่สถาบันบริการสารสนเทศ และสามารถสืบค้นสารสนเทศจากทุกแหล่งสารสนเทศทั่วโลก โดยผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เป็นต้น

แหล่งสารสนเทศทางการศึกษา

แหล่งสารสนเทศทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศในรูปสื่อตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เจลิยว พันธุ์สีดา; และสมร ทองดี. 2553: 214-230) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1 บทคัดย่อทางการศึกษา รวบรวมบทคัดย่อปริญญาโทระดับปริญญาเอกและปริญญาโทของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกปี มีทั้งเล่มภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดเรียงตามระดับการศึกษา แยกตามคณะและภาควิชา นอกจากนี้ยังมีบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อีกหลายแห่งที่มีการเปิดสอนทางการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร

1.2 วรรณกรรมทางการศึกษา เป็นวรรณกรรมของสิ่งพิมพ์ทางการศึกษา ได้แก่ หนังสือรายปี วารสาร รายงานการประชุมทางวิชาการ เป็นต้น โดยแยกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น บริหาร การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การแนะแนวการศึกษา หลักสูตรและการสอน เป็นต้น

1.3 พจนานุกรม กรมวิชาการจัดทำศัพท์บัญญัติการศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องในวงการการศึกษา ได้ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยคัดเลือกคำศัพท์ที่เป็นภาษาต่างประเทศทางการศึกษาประมาณ 6,000 คำ มาแปลความหมายและบัญญัติศัพท์ให้เป็นภาษาไทย จัดเรียงตามลำดับตัวอักษร A-Z

1.4 สารานุกรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำ

สารานุกรมศึกษาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบัญญัติศัพท์ทางการศึกษาเป็นภาษาไทยและอธิบายความหมาย มีการจัดพิมพ์ในรูปแบบตัวเล่มตั้งแต่ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 44

1.5 นามานุกรมและหนังสือคู่มือทางการศึกษา เป็นหนังสือที่รวบรวมรายชื่อมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน สมาคมทางการศึกษา พิพิธภัณฑสถาน หอจดหมายเหตุและหน่วยงานวิจัยของทุกประเทศทั่วโลกมากกว่า 25,000 แห่ง โดยจัดเรียงตามลำดับชื่อประเทศภายใต้ประเทศแยกตามประเภทของหน่วยงาน

1.6 ฐานข้อมูล ERIC เป็นฐานข้อมูลทางการศึกษา ประกอบด้วย รายงาน การวิจัย คู่มือหลักสูตรและการสอน เอกสารการประชุม การสัมมนา หนังสือและวารสารมากกว่า 770 ชื่อ และมากกว่า 1,000,000 บทคัดย่อ ฐานข้อมูล ERIC จะมีอยู่ในรูปแบบซีดี-รอมและฐานข้อมูลออนไลน์ หากผู้ใช้ต้องการสืบค้นฐานข้อมูลดังกล่าว สามารถติดต่อสืบค้นได้ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐได้ทุกแห่ง

1.7 วารสารทางการศึกษา วิทยากรยเป็นวารสารทางการศึกษาที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดชื่อหนึ่ง เสนอบทความที่เกี่ยวกับการศึกษา บทสัมภาษณ์ข่าวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ สารความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และเรื่องสั้น

2. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน (มัลลิกา นาถเสวี. 2553: 145-155) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1 ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์นี้เดิมคือห้องสมุดคณะครุศาสตร์ สาเหตุที่เปลี่ยนแปลงเป็นศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อให้งานบริการสารสนเทศทางการศึกษาดำเนินการได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ศูนย์สารสนเทศ สป. หน่วยงานนี้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 เริ่มแรกอยู่ภายใต้การดูแลของกองแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวง ต่อมากระทรวงเสนอให้เป็นหน่วยงานระดับกองสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีภารกิจหลักคือจัดและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.3 ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นศูนย์ข้อมูลและฝึกปฏิบัติการทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และเป็นศูนย์กลางการผลิตสื่อต้นแบบใช้ในการเรียนการสอนรวมถึงการวิจัย

2.4 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ชื่อเดิมคือ สมาคมศูนย์การศึกษา ตัวอย่าง ส.กศ.ท. ส่งเสริมความรู้วิทยาการและนวัตกรรมการศึกษาแก่สมาชิก ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักแนะแนวทางการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริการการศึกษา และผู้อยู่ในวงการการศึกษาเพื่อยกระดับวิชาชีพให้สูงขึ้น

2.5 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาล จัดการศึกษาาระดับประถมศึกษาจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้

โรงเรียนเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์ประสานงานภาครัฐและเอกชน ในการช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาส นอกจากนั้นยังส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของเยาวชน

2.6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานราชการที่มีฐานะ เป็นกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หน่วยงานนี้มีกองวิจัยการศึกษา มีหน้าที่ศึกษาวิจัย ค้นหาสาเหตุ ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนา นโยบายและวางแผนการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการก่อนแล้วจะสำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยสภาวะทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ตลอดจนพิจารณาประสานโครงการพัฒนา และแผนการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทของกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหน่วยงานส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

2.7 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) ให้บริการข้อมูล ประวัติสถานศึกษา ใน สอศ. อาชีวศึกษาจังหวัด กิจกรรมต่าง ๆ หลักสูตรอาชีวศึกษา สามารถค้นข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา

2.8 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน นโยบายแผนปฏิบัติการ การพัฒนา การเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรม วัสดุ ประเมินผล ประกันคุณภาพ วิจัยทางการศึกษา การศึกษาต่อ ข้าราชการ ทางการศึกษา มีระบบจัดการเอกสาร ที่สามารถค้นเรื่อง ข่าว ประกาศ คำสั่งต่าง ๆ ได้

2.9 ห้องสมุดคุรุสภา เป็นห้องสมุดสำหรับผู้มีอาชีพครู จัดเพื่อให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพแก่สมาชิกคุรุสภา มีห้องสมุดเอกสารวิชาชีพครู ซึ่งรวบรวม ผลงานทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ทางการศึกษาและวิชาชีพครู ห้องโสตทัศนศึกษา มีการจัดหาและ รวบรวมสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ ไว้ให้บริการอย่างกว้างขวาง

ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2512 ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ลงวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2512 นับเป็นการจัดตั้งส่วนราชการระดับคณะ เป็นคณะ ในลำดับที่ 8 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ริเริ่มก่อตั้งคือ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ซึ่งขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และศาสตราจารย์ ดร.อุบล เรียงสุวรรณ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งมี ศาสตราจารย์เทียม คมกฤส เป็นประธานกรรมการ ทั้งนี้การดำเนินการจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบตีหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ พระอัคริยยศในขณะนั้น และคณะบดีคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะศึกษาศาสตร์. 2552: 28) วัตถุประสงค์ในระยะเริ่มแรกเพื่อผลิตครูปริญญาตรี เกษตรศึกษาศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ และ

พลศึกษา ในปัจจุบันเน้นไปที่หลักสูตรพลศึกษา โดยหลักสูตรคหกรรมศาสตร์นั้นยุบรวมเข้ากับหลักสูตรอาชีวศึกษา เมื่อเริ่มการจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ประกอบด้วยภาควิชา และหน่วยงาน รวม 4 หน่วยงาน คือ ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาพลศึกษา (จากคณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์) ภาควิชาอาชีวศึกษา (จากภาควิชาเกษตรนิเทศ คณะเกษตร) และสำนักงานเลขานุการคณะ ภายใต้การบริหารงานของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร โดยทำหน้าที่ในตำแหน่งรักษาการคณบดีคณะศึกษาศาสตร์อีกตำแหน่งหนึ่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 สภามหาวิทยาลัยได้มีคำสั่งแต่งตั้งศาสตราจารย์ ดร. อุบล เรียงสุวรรณ ให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ โดยใช้อาคารคณะสัตวแพทยศาสตร์เดิม ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณริมถนนวิภาวดีรังสิต เป็นที่ทำการชั่วคราว หลังจากนั้นคณะศึกษาศาสตร์ได้รับงบประมาณให้ก่อสร้างอาคาร 3 ชั้น จำนวน 2 หลัง ในเวลาใกล้เคียงกัน เพื่อใช้เป็นอาคารทำการและอาคารเรียน คณะศึกษาศาสตร์ได้ย้ายจากที่ทำการชั่วคราวมายังอาคารปัจจุบัน เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2516 ผลสืบเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ และในโครงการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรีนั้น มีความจำเป็นต้องมีโรงเรียนสำหรับฝึกปฏิบัติงานครู การวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาพฤติกรรมของเด็กในวัยเรียนตามมาตรฐานการฝึกสอนวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ดังนั้นจึงได้มีการพิจารณาเรื่องการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขึ้น

ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบไปด้วย 5 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาพลศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว มีหลักสูตรปริญญาตรี 9 หลักสูตร โดยหลักสูตรปริญญาตรีจะเปิดสอนเฉพาะภาควิชาพลศึกษา ภาควิชาการศึกษา และภาควิชาอาชีวศึกษา ปริญญาโท 16 หลักสูตร ปริญญาเอก 9 หลักสูตร รวมทั้งหมด 34 หลักสูตร โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของคณะขึ้นตามหน้าที่หลักและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2511 และ พ.ศ. 2541 ให้ “มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาระดับสูง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทำนุบำรุงวัฒนธรรมภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2554: 92)

ประวัติศูนย์วัสดุการศึกษา

ศูนย์วัสดุการศึกษา หรือ ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ เป็นหน่วยงานสังกัดงานบริการการศึกษา เกิดขึ้นจากการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2514 โดยมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งคือ

1. เพื่อสนับสนุนการฝึกหัดครู
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้า และวิจัยแก่อาจารย์ นิสิต และนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการอุปกรณ์การเรียนการสอน

4. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและเสนอข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา

นวัตกรรมทางการศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ

นอกจากนั้นยังทำหน้าที่ในการให้บริการกับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบุคคลภายนอก ต่อมาในปีการศึกษา 2526 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ห้องสมุดแต่ละคณะ ขึ้นตรงเป็นห้องสมุดสาขาหนึ่งของสำนักหอสมุด จึงได้มีการแยกงานและบุคลากรของ

ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จากหน่วยงานโรงเรียนสาธิต ตามมติคณะกรรมการประจำ คณะศึกษาศาสตร์ในการประชุมครั้งที่ 10/2526 เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

ระเบียบการใช้บริการศูนย์วัสดุการศึกษา

ระเบียบการยืม นิสิต อาจารย์ และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยที่มีบัตรสมาชิก ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถใช้บริการได้ ส่วนบุคคลภายนอกสามารถ ยืมถ่ายเอกสารได้เท่านั้น โดยศูนย์วัสดุศึกษากำหนดระเบียบและระยะเวลาการยืม ไว้ดังนี้คือ

ตาราง 1 ระเบียบการยืม – คิน สื่อตีพิมพ์ แบ่งตามประเภทของผู้ใช้บริการ

	จำนวนหนังสือ	ระยะเวลา
นิสิตปริญญาตรี	10 เล่ม	7 วัน
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	15 เล่ม	7 วัน
อาจารย์และนักวิจัย	15 เล่ม	1 เดือน
บุคลากร	15 เล่ม	7 วัน

ตาราง 2 ระเบียบการยืม – คิน สื่อไม่ตีพิมพ์

ประเภทสมาชิก	จำนวน	ระยะเวลายืม
นิสิตทุกประเภท	5	7 วัน
อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากร	10	7 วัน

หนังสือสำรอง นิสิตยืมได้ 1 วัน ยืมหลังเวลา 15.00 น. ส่งคืนก่อนเวลา 10.00 น.

หากไม่ส่งคืนตามกำหนดส่งจะถูกปรับวันละ 5 บาท/ชื่อเรื่อง

เวลาเปิดทำการ

จันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. ระหว่างปิดภาคเรียน (ปิดพักเที่ยง)

เสาร์ – อาทิตย์ เวลา 08.30-17.00 น. (ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนของ

โครงการบริหารการศึกษาภาคพิเศษระดับปริญญาโทและปริญญาเอก)

ทรัพยากรสารสนเทศ

ศูนย์วัสดุการศึกษาแบ่งการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) แยกทรัพยากรสารสนเทศภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจัดแบ่งทรัพยากรสารสนเทศออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. สื่อตีพิมพ์

1.1 หนังสือ

หนังสือภาษาไทย	18,332	ชื่อเรื่อง
หนังสือภาษาอังกฤษ	3,567	ชื่อเรื่อง
หนังสือแบบเรียน	132	ชื่อเรื่อง
วิทยานิพนธ์	4,459	ชื่อเรื่อง
รายงานการวิจัยและสัมมนา	5,789	ชื่อเรื่อง
รวม	32,279	ชื่อเรื่อง

1.2 วารสาร

วารสารภาษาไทย	107	ชื่อเรื่อง
วารสารภาษาอังกฤษ	50	ชื่อเรื่อง
รวม	157	ชื่อเรื่อง

1.3 หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	15	รายชื่อ
หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ	2	รายชื่อ
รวม	17	รายชื่อ

1.4 จุลสาร

จุลสารภาษาไทย	352	ชื่อเรื่อง
จุลสารภาษาอังกฤษ	131	ชื่อเรื่อง
รวม	483	ชื่อเรื่อง

2. สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	5,012	ชื่อเรื่อง
ซีดีรอมทางด้านการศึกษา	475	ชื่อเรื่อง
วีดิทัศน์	54	ชื่อเรื่อง
ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านการศึกษา	13	ชื่อเรื่อง
รวม	5,554	ชื่อเรื่อง

สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

สถิติการใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2555

หนังสือทั่วไป	จำนวน	27,314 ครั้ง
หนังสือภาษาอังกฤษ	จำนวน	435 ครั้ง
หนังสือแบบเรียน	จำนวน	76 ครั้ง
รายงานการวิจัยและสัมมนา	จำนวน	76 ครั้ง
ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	จำนวน	62 ครั้ง
วิทยานิพนธ์(ตัวเล่ม)	จำนวน	2,112 ครั้ง
วารสาร	จำนวน	562 ครั้ง
ฐานข้อมูล	จำนวน	1,405 ครั้ง

บุคลากร

ปัจจุบันศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มีบุคลากรทั้งหมด 3 คน
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด(ชำนาญการ)	1 อัตรา
เจ้าหน้าที่ซ่อมหนังสือ	1 อัตรา

โดยตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด (ชำนาญการ) เป็นตำแหน่งที่สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่ปฏิบัติหน้าที่ที่ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งบประมาณ

ศูนย์วัสดุศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับการจัดสรร
งบประมาณจากคณะศึกษาศาสตร์ การจัดทำงบประมาณนั้น ศูนย์วัสดุการศึกษาจะประสานกับ
เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณของคณะศึกษาศาสตร์ด้านการคลัง ในแต่ละ
ปีงบประมาณ โดยดำเนินการตั้งงบประมาณในส่วนของการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งนี้ใน
ปีงบประมาณ 2555 (ระหว่างเดือนตุลาคม 2554-กันยายน 2555) ศูนย์วัสดุการศึกษาได้ใช้จ่าย
งบประมาณดังนี้

ค่าหนังสือ	จำนวน 100,000 บาท
ค่าวารสารและหนังสือพิมพ์	จำนวน 90,000 บาท

สภาพทางกายภาพของศูนย์วัสดุการศึกษา

ศูนย์วัสดุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งอยู่บริเวณชั้น 1
อาคาร 2 คณะศึกษาศาสตร์ มีพื้นที่รวมทั้งหมด 500 ตารางเมตร มีที่นั่งอ่านหนังสือ 110 ที่นั่ง
มีการจัดสรรพื้นที่เป็นมุมต่าง ๆ เช่น มุมหนังสืออ้างอิง มุมวารสาร มุมหนังสือพิมพ์ มุมหนังสือ
เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมุมหนังสือศาสนา นอกจากนี้ยังให้บริการ

คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นหาทรัพยากรสารสนเทศภายในศูนย์วัสดุการศึกษาและค้นคว้าหาความรู้จำนวน 20 เครื่อง มีจุดบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย หรือ Wifi

บริการของศูนย์วัสดุการศึกษา

1. บริการ Book Delivery เป็นบริการที่จัดให้แก่ผู้ใช้ที่ต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด แต่ไม่สะดวกไปยืมด้วยตนเอง เนื่องจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่กว้างขวางมาก ทำให้การเดินทางไปไม่สะดวก บริการนี้จัดให้เฉพาะอาจารย์ นักวิชาการ และนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ เท่านั้น โดยผู้ใช้ดำเนินการยืมด้วยตนเองผ่านระบบ WEBOPAC และในเวลา 15.00 น. ของทุกวัน ทางสำนักหอสมุดจะจัดส่งหนังสือที่ผู้ใช้ต้องการมาที่ศูนย์วัสดุการศึกษา เพื่อให้ทางห้องศูนย์วัสดุการศึกษาจัดส่งให้กับผู้ยืมต่อไป หลังจากการใช้งานแล้วผู้ใช้สามารถส่งคืนทรัพยากรสารสนเทศด้วยตนเองหรือส่งคืนที่ศูนย์วัสดุการศึกษา

2. บริการยืมวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดีรอม โดยมีเนื้อหาเป็นเอกสารฉบับเต็ม (Full text) บริการนี้เกิดขึ้นจากความไม่เพียงพอของคอมพิวเตอร์สืบค้นของห้องสมุดคณะและนิสิตมีความไม่สะดวกในการดาวน์โหลดข้อมูล ซึ่งบริการนี้จะให้บริการเฉพาะนิสิตและบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์ เท่านั้น เนื่องจากวิทยานิพนธ์ที่ให้บริการดังกล่าวเป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ไม่มีของคณะอื่น โดยนิสิตสามารถยืมไปใช้ศึกษาที่บ้านได้ กำหนดการยืมได้ครั้งละ 3 แผ่นต่อสัปดาห์

3. บริการเสนอซื้อทรัพยากรสารสนเทศ นิสิตที่ต้องการเสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่ยังไม่มีในศูนย์วัสดุการศึกษา สามารถเสนอรายการที่ต้องการให้จัดซื้อโดยกรอกแบบฟอร์มการเสนอซื้อ หลังจากศูนย์วัสดุการศึกษาได้รับแบบฟอร์มการเสนอซื้อแล้วทางบรรณารักษ์จะตรวจสอบกับฐานข้อมูลของห้องสมุด หากพบว่าห้องสมุดยังไม่มีรายการดังกล่าวและเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับสาขาศึกษาศาสตร์ ทางศูนย์วัสดุการศึกษาจึงจะดำเนินการจัดซื้อต่อไป ถ้าพบว่าเป็นสาขาวิชาอื่น ไม่ตรงกับสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ก็จะดำเนินการส่งต่อไปยังสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อดำเนินการจัดซื้อต่อไป

4. บริการสารสนเทศทางด้านฐานข้อมูลออนไลน์ ทางศูนย์วัสดุการศึกษาดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ 1) บอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนหนึ่งโดยใช้เงินงบประมาณของคณะ และ 2) ประสานงานกับคณาจารย์/นิสิตในการเสนอรายการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ต้องการใช้แล้วนำเสนอต่อสำนักหอสมุดเพื่อดำเนินการบอกรับต่อไป ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หากผู้ใช้ต้องการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์จากภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องใช้รหัสสนนทรีในการเข้าใช้และกำหนดค่า VPN ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านศึกษาศาสตร์ที่ให้บริการมีดังนี้

4.1 Academic Search Complete เป็นฐานข้อมูลที่มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา โดยให้รายละเอียดบรรณานุกรม บทคัดย่อ และเอกสารฉบับเต็ม (Full-text) จากวารสารวิชาการมากกว่า 6,100 รายการ รวมไปถึงวารสารที่มีการ Peer-review 5,100 รายการ

สามารถสืบค้นย้อนหลังได้ตั้งแต่ปี 1887-ปัจจุบัน

4.2 Digital Dissertations ProQuest Dissertations & Theses: Full Text เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ฉบับเต็ม (Full Text) ของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา รวมถึงบางสถาบันการศึกษาจากทวีปยุโรป ออสเตรเลีย เอเชียและแอฟริกา มากกว่า 1,000 แห่ง ประกอบด้วย เอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกและปริญญาโทตั้งแต่ปี 1997-ปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า 1.1 ล้านรายการ และสารสังเขปวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 2.4 ล้านรายการ

4.3 Digital Library of Thesis เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของ Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD)

4.4 Education Research Complete เป็นฐานข้อมูลทางการศึกษา ซึ่งเป็นฐานข้อมูลวารสารฉบับเต็มที่ใหญ่ที่สุดครอบคลุมงานวิจัยทางด้านการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การศึกษาระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาเฉพาะด้าน เนื้อหาในฐานข้อมูล ประกอบด้วยบทความวารสารมากกว่า 1,500 ชื่อเรื่อง และเอกสารเป็นฉบับเต็มจากวารสารกว่า 750 ชื่อเรื่อง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากหนังสือ รายงานการประชุมที่เกี่ยวกับการศึกษา อีกกว่า 100 ชื่อเรื่อง

4.5 Emerald เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ให้ข้อมูลวารสารฉบับเต็ม บทความวารสาร ของสำนักพิมพ์ MCB University Press ครอบคลุมเนื้อหาทางการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา การตลาด บริหารธุรกิจ การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงานห้องสมุด การฝึกอบรมและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสืบค้นย้อนหลังได้ถึงปี ค.ศ. 1994

4.6 ERIC เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ทางการศึกษา จัดทำโดย Educational Resources Information Center ประกอบด้วยบทความวารสาร รายงานการวิจัย เอกสารการสอน รายงานการประชุมสัมมนา คู่มือและหลักสูตรการสอน และอื่น ๆ สืบค้นข้อมูลได้ตั้งแต่ปี 1966-ปัจจุบัน

4.7 Journal Citation Reports (JCR) เป็นหนึ่งในฐานข้อมูลออนไลน์ของ ISI Web of Knowledge รวมวารสารวิชาการที่มีการอ้างอิงถึง มากกว่า 9,600 รายชื่อ แยกเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ (JCR Science Edition) จำนวน 7,387 รายชื่อ และสาขาสังคมศาสตร์ (JCR Social Sciences Edition) จำนวน 2,257 รายชื่อ จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มากกว่า 3,300 แห่ง ใน 60 กว่าประเทศ โดย JCR ให้ข้อมูลการใช้วารสารในด้านต่างๆ เช่น วารสารที่มีค่า Journal Impact Factor (JIF) สูงสุด วารสารที่ถูกอ้างอิงบ่อยครั้งที่สุด วารสารซึ่งเป็นที่นิยม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถสืบค้นวารสารแยกตามสาขาวิชาย่อย แยกตามสำนักพิมพ์ และตามประเทศ สำนักหอสมุด เริ่มบอกรับ JCR on Web ของปีล่าสุดคือ 2011 ส่วน JCR ปีก่อนหน้านั้นบอกรับในรูปแบบซีดีรอม

4.8 Journal Impact Factor (Thai) คือศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย จัดเก็บและให้บริการตรวจสอบค่า Impact Factor วารสารไทย

4.9 Scopus เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขปที่ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาขาวิชา ยกเว้นมนุษยศาสตร์ รูปแบบการสืบค้นคล้ายกับฐานข้อมูล Science Direct เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลของ Elsevier Science เช่นกัน เพียงแต่ Scopus จะไม่มีเอกสารฉบับเต็ม แต่จะมีการเชื่อมโยงให้ หากวารสารที่ค้นพบใน Scopus เป็นวารสารที่สำนักหอสมุดบอกรับในรูปแบบของ E-journal ซึ่งอาจเป็น Science Direct, Springer Link, Blackwell สามารถเรียกเอกสารฉบับเต็มได้ในส่วน Login และ Password ผู้ใช้บริการสามารถลงทะเบียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือหากลงทะเบียนกับ Science Direct ไว้แล้ว สามารถใช้รหัสผ่านชุดดังกล่าวกับ Scopus ได้โดยไม่ต้องลงทะเบียนใหม่ ซึ่งรหัสผ่านดังกล่าวจะใช้สำหรับการใช้บริการพิเศษต่าง ๆ ของฐานข้อมูล เช่น การบันทึกคำค้น การเตือน (Alerts) เท่านั้น ไม่ได้ใช้เพื่อการอ่านเอกสารฉบับเต็ม

4.10 SpringerLink eBooks เป็นฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ไม่น้อยกว่า 1,500 ชื่อ ครอบคลุมหลายสาขาวิชา เนื้อหาเต็มของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในรูปไฟล์ PDF สามารถเข้าใช้งานได้พร้อมกันไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้

4.11 SpringerLink eJournals เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้ข้อมูลเอกสารฉบับเต็มของวารสารที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Springer Verlag โดยมีวารสารด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ การแพทย์ กฎหมายและสาขาอื่น ๆ สามารถสืบค้นและเรียกดูบทความวารสารฉบับเต็มได้ตั้งแต่ปี 1997-ปัจจุบัน

4.12 Wiley Online Library เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-journals) จากสำนักพิมพ์ Wiley-Blackwell ให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์จำนวนกว่า 1,500 รายชื่อ ครอบคลุม 15 สาขาวิชา ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นและอ่านเอกสารฉบับเต็มของวารสารที่บอกรับได้ตั้งแต่ปี 1997-ปัจจุบัน โดยรายการที่ปรากฏสัญลักษณ์รูปกุญแจ หมายถึงผู้ให้บริการสามารถดูเนื้อหาฉบับเต็มของเอกสารรายการนั้น ๆ ได้

4.13 Wilson Web เป็นฐานข้อมูลที่มีเนื้อหาฉบับเต็มที่ครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ บริการธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์

กิจกรรมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

1. การแนะนำทรัพยากรสารสนเทศประจำเดือน โดยทางศูนย์วัสดุการศึกษาจะคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เพื่อนำมาจัดนิทรรศการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ทราบว่าในแต่ละเดือนห้องสมุดได้มีทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ อะไรบ้าง กิจกรรมนี้จัดขึ้นเดือนละครั้ง โดยทรัพยากรสารสนเทศที่นำมาแนะนำนั้นนิสิตสามารถยืมออกไปใช้ได้

2. โครงการส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูล (Click here) โดยทางศูนย์วัสดุการศึกษา ร่วมกับสำนักหอสมุดเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูล เป็นกิจกรรมการสอนการใช้ฐานข้อมูล

ออนไลน์และการสืบค้นสารสนเทศผ่าน Web OPAC ตลอดจนการสืบค้นบทความ และงานวิจัย ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา หลังจากการสอน มีกิจกรรมตอบคำถามชิงรางวัล

ศูนย์วัสดุการศึกษา และห้องสมุดคณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งสำนักหอสมุดวิทยาเขตศรีราชา สำนักหอสมุดวิทยาเขตกำแพงแสน สำนักหอสมุดวิทยาเขตสกลนคร และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จะใช้ Web Opac ในการสืบค้นแหล่งเดียวกันคือ <http://www.lib.ku.ac.th> หากเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ สามารถตรวจสอบตัวเล่มได้ว่าอยู่ที่ห้องสมุดใดโดยดูจาก Location

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 2003 เทโนเพียร์ (Tenopir. 2003: Abstract) ศึกษาผู้ใช้และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในห้องสมุด โดยศึกษาว่าผู้ใช้บริการห้องสมุดใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร มีความรู้สึกแตกต่างจากการใช้ทรัพยากรสารสนเทศฉบับพิมพ์อย่างไร ตลอดจนศึกษาพฤติกรรมในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นิสิตจาก 8 สาขาวิชา ผลการศึกษาพบว่า สารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ทำให้ผู้ใช้มีความกระตือรือร้น ที่จะใช้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากใช้งานง่าย สะดวก สืบค้นได้ตรงตามความต้องการ รวมทั้งสามารถดาวน์โหลดบันทึก และพิมพ์ได้

ปี ค.ศ. 2010 อักโบลา (Agboola. 2010: Abstract) ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบวัสดุตีพิมพ์และวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนิเกอเรีย จำนวน 912 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ประเภทหนังสือแบบเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.1 และทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ประเภทฐานข้อมูล The Essential Electronic Agricultural (TEEAL) มีการใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.2 นิสิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และทักษะในการใช้งานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ นิสิตได้เสนอแนะให้ห้องสมุดจัดหาหรือเพิ่มปริมาณตำราทางด้านเกษตรศาสตร์ให้มากขึ้น หรือซ่อมแซมตำราที่มีอยู่เดิมให้ใช้งานได้ และเสนอให้เพิ่มจุดบริการอินเทอร์เน็ตภายในห้องสมุดให้เพียงพอ

ในปีถัดมา ฟอลบ (Folb. 2011: Abstract) ศึกษาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และหนังสือในห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยพิตส์เบิร์ก เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามจำนวน 871 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้ใช้บริการของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยพิตส์เบิร์ก ผลการศึกษาพบว่าผู้ใช้บริการที่เข้าใช้มากที่สุดคือ แพทย์ฝึกหัด รองลงมาคือ แพทย์ นักวิจัย และพยาบาล การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นผู้ใช้บริการใช้ในประเภทหนังสืออ้างอิงมาก

ที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือคู่มือทางด้านเภสัชกรรม คู่มือทางการแพทย์ และหนังสือเรียนตามลำดับ ในส่วนของวัสดุตีพิมพ์ประเภทหนังสือนั้นมีการใช้หนังสือแบบเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ หนังสือคู่มือ คู่มือทางด้านเภสัชกรรม และหนังสืออ้างอิงตามลำดับ

ปีต่อมา โอเดล (Odeh. 2012: Abstract) ศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยชาร์จาห์ เมืองจอร์แดน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม จำนวน 304 ชุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยชาร์จาห์ ที่ลงทะเบียนเรียนในปี 2008-2009 ผลการศึกษาพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้ตำราทุกสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27 รองลงมาคือ ใช้น้อยมาก และไม่เคยใช้เลย ภาคการศึกษาละครั้ง เดือนละครั้ง และทุกวัน ตามลำดับ และการใช้วารสารนั้นนิสิตส่วนใหญ่ใช้วารสารภาคการศึกษาละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ ใช้น้อยและไม่เคยใช้เลย และใช้เดือนละครั้ง ตามลำดับ การใช้วัสดุอิเล็กทรอนิกส์นิสิตส่วนใหญ่ใช้ทุกสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาคือ เดือนละครั้ง และทุกวันตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า งานวิจัยโดยรวมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดยังคงเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนการสอน โดยใช้ทรัพยากรสารสนเทศตีพิมพ์มากที่สุด คือ ตำราเรียน นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้มีผู้เชี่ยวชาญในการช่วยเหลือด้านการค้นคว้า

งานวิจัยในประเทศ

สุกัญญา แป้นสุขเย็น (2543: 69-79) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุด คือ เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน นิสิตที่ชั้นปีต่างกันมีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตชั้นปีที่ 3-5 มีเหตุผลในการใช้ห้องสมุดสูงกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-2 และมีเหตุผลในการใช้ หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะอื่น ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน นิสิตประสบปัญหาหนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม

จันทร์เพ็ญ สิงหนุต (2544: 97-112) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งหมด จำนวน 340 คน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คณะศึกษาศาสตร์ มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีการใช้หนังสือ/ตำราวิชาการมากที่สุด โดยใช้ประกอบการเรียน การทำรายงาน และมีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดเฉลี่ย 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ในด้านปัญหาและอุปสรรคพบว่าแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยมีทรัพยากรสารสนเทศน้อย

เกินไป รองลงมาไม่มีสารสนเทศที่ต้องการใช้ ในขณะที่แหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัย อยู่ไกล และไม่สะดวก

ต่อมา กฤษณา เบ็ญญกุล (2546: 91-110) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในการสืบค้นสารสนเทศทางการเกษตรของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มสาขาวิชาเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 320 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ ศึกษาสภาพการใช้ พฤติกรรมการสืบค้น ความพึงพอใจ ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะ กลุ่มประชากรในการวิจัยคือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยทำการศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านเกษตรศาสตร์ จำนวน 12 ฐาน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยส่วนมากใช้ ฐานข้อมูล ScienceDirect นิสิตใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพราะมีความสะดวกและรวดเร็วในการสืบค้น นิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางในการเลือกใช้ การสืบค้นและผลการสืบค้น ฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ วิธีการค้นคืนของฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐาน แตกต่างกัน ทำให้ผู้ใช้เกิดความสับสนและมีปัญหาการติดตามเอกสารฉบับเต็ม

ในปีเดียวกัน วาทีณี เขมมาโรทัย (2546: 69-77) ศึกษาการใช้บริการหอสมุด กองทัพอากาศของนายทหารนักเรียนและนายทหารนักศึกษา สถาบันต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นายทหารนักเรียน และนายทหารนักศึกษา ที่ได้เข้ารับการศึกษานในสถาบันต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ ได้แก่ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ โรงเรียนนายทหารอากาศอาวุโส โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง และโรงเรียนรวมสายวิทยาการ จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า นายทหารฯ ส่วนใหญ่มีการใช้วัสดุสารสนเทศในระดับมาก 2 ประเภท คือ เอกสารวิจัยและวิทยานิพนธ์ เมื่อพบปัญหาในการใช้บริการนายทหารฯ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยสอบถามบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

ในปีถัดมา ไพลิน จิตเจริญสมุทร (2547: 131-149) ศึกษาการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง อาจารย์จำนวน 137 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่สำคัญ คือ หนังสือตำรา ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศคือ สำนักหอสมุดกลาง มีหนังสือตำราหลักต่อชื่อเรื่องน้อยฉบับ ความต้องการบริการสารสนเทศสูงสุดคือ บริการแจ้งรายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักหอสมุดกลาง สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่สำคัญ คือ เพื่อการค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชา ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้สูงสุด คือ หนังสือตำรา ปัญหาการใช้บริการสารสนเทศสูงสุด คือ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะวิชา การเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศจำแนกตามกลุ่มคณะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและ

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มีการใช้สารสนเทศมากกว่ากลุ่มคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและกลุ่มคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาการใช้บริการสารสนเทศและการเปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามกลุ่มคณะโดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ในปีเดียวกัน พิชร พิพิธกุล (2547: 91-101) ศึกษาการใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาสถาบันการบันพลเรือน ในด้านการใช้บริการสารสนเทศ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุด ตลอดจนเปรียบเทียบการใช้บริการ ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศ ห้องสมุดของอาจารย์จำแนกตามกองวิชาที่สังกัด และนักศึกษาจำแนกตามหลักสูตรที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ประจำ จำนวน 80 คน และนักศึกษา จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดโดยรวมในระดับปานกลาง โดยทรัพยากรที่มีปริมาณการใช้ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือตำราวิชาการทั่วไปภาษาอังกฤษ ด้านปริมาณการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาสถาบันการบันพลเรือน พบว่า นักศึกษาใช้หนังสือเทคนิค-คู่มือด้านการบิน มากที่สุด ส่วนการเปรียบเทียบปริมาณการใช้ ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศของห้องสมุดของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาหลักสูตรต่างกันมีปริมาณการใช้ ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ต่อมา บรรณ เลง สระมูล (2548: 57-67) ศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยศึกษากับนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดจำนวน 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ห้องสมุดอื่นที่นักศึกษาไปใช้มากได้แก่ หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ และห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยืม-คืนหนังสือ ค้นคว้าประกอบการทำรายงาน อ่านตำราภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน และเพื่อค้นคว้าประกอบการทำโครงการในระดับมาก ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ หนังสือทั่วไปภาษาไทย โครงการและวิทยานิพนธ์ ส่วนสาเหตุที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดน้อยหรือไม่เข้าใช้เนื่องจากห้องสมุดไม่มีห้องค้นคว้าเฉพาะกลุ่ม ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ธรรมชาติของวิชาที่ศึกษาเน้นทักษะการปฏิบัติ ได้รับเอกสารประกอบการเรียนการสอนจากอาจารย์ผู้สอนอย่างเพียงพอ สามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตต้องทำโครงการในห้องปฏิบัติการของภาควิชา และช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตรงกับเวลาเรียน นักศึกษาทั้งสองชั้นปีมีปัญหาในการใช้ห้องสมุดในระดับปานกลางทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีชั้นปีและหลักสูตรต่างกันมีปัญหาและมีความต้องการในการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

ในปีเดียวกัน อารีย์ รัชฎกิจจานุกิจ และคณะ (2548: 86-98) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ นักวิจัย และนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหาในการใช้งานและแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักวิจัย นิสิตบัณฑิตศึกษาเลือกใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพราะสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว มีความต้องการรายการทางบรรณานุกรมและเอกสารฉบับเต็ม ปัญหาที่พบคือ ไม่สามารถติดตามหาเอกสารฉบับเต็มที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูลและค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มมีราคาแพงเกินไป ฐานข้อมูลที่ให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ และต้องการให้สำนักหอสมุดจัดทำประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้อินเทอร์เน็ตชัดเจนและเข้าใจง่ายและประชาสัมพันธ์ให้กว้าง ไม่ควรจำกัดเวลาในการใช้บริการฐานข้อมูล จัดให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้งาน สำนักหอสมุดควรออกแบบโฮมเพจให้สวยงาม ควรจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ จัดทำคู่มือการใช้งานแจกให้ทั่วถึง ปรับเปลี่ยนระบบการจัดซื้อฐานข้อมูลออนไลน์ อัปเดตฐานข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ต้องการให้มีวารสารที่มี Impact factors สูง ๆ ส่วนสาเหตุที่ผู้ใช้ไม่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เนื่องจากนิยมใช้สารสนเทศในรูปแบบอื่น เช่น สิ่งพิมพ์หรือฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ เป็นต้น และนักวิจัยไม่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์

ต่อมา สุภรักษ์ เมินกระโทก จันท์เพ็ญ จัยจรงค์ และมนิสรา สินปรุ (2551: 89-98) ได้ศึกษาสภาพการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ และปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 347 คน และบัณฑิตศึกษา จำนวน 260 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาจัดให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 89.29 ส่วนวัตถุประสงค์ของการใช้ส่วนใหญ่เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำรายงาน รองลงมาตามลำดับคือเพื่อทำการบ้านตามที่อาจารย์มอบหมาย เพื่อประกอบการวิจัย/วิทยานิพนธ์ โดยทราบการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเพื่อน รองลงมาตามลำดับคือข่าวประชาสัมพันธ์ เช่น บนเว็บไซต์ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ข่าว มทส.รายวัน อีเมลล์ และอาจารย์ผู้สอน การได้รับคำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำโดยการเรียนรู้การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือเรียนรู้จากเพื่อนและเรียนรู้จากบุคลากรของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา สำหรับวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จะเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยการค้นค้นด้วยตนเอง ด้านปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่พบปัญหาด้านระบบเครือข่าย/เครื่องคอมพิวเตอร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.84 รองลงมาตามลำดับคือปัญหาด้านฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ และปัญหาด้านผู้ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

ในปีเดียวกัน สุชีรา เลียงสมบุรณ์ (2553: 70-82) ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 4-5 จำนวน 161 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

นั้นนิสิตใช้ในระดับน้อย ส่วนสื่อตีพิมพ์ที่มีการใช้ในระดั้มาก ได้แก่ หนังสือตำราวิชาการภาษาไทย หนังสือตำราวิชาการภาษาอังกฤษ วารสารวิชาการภาษาไทย นิสิตชั้นปีที่ 4 มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 5 การใช้แหล่งสารสนเทศพบว่า นิสิตมีการใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งจำแนกตามเพศ ชั้นปี และระดับการเรียนไม่พบความแตกต่าง ในส่วนของปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นิสิตประสบปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปัญหา การใช้จำแนกตามเพศ ชั้นปี และระดับการศึกษาพบความแตกต่างในตัวแปรเพศ คือ เพศหญิงประสบปัญหาการใช้มากกว่าเพศชาย

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า งานวิจัยโดยรวมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้แหล่งสารสนเทศของอาจารย์ นิสิตระดับปริญญาตรี และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับห้องสมุดในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อประกอบการเรียน การสอน การเขียนผลงานทางวิชาการ และเขียนหนังสือตำรา โดยใช้สื่อตีพิมพ์มากที่สุดคือ หนังสือตำราภาษาไทย ปัญหาในด้านการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่ คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือมีสภาพเก่าไม่ทันสมัย และไม่มีวารสารวิชาการในสาขาที่ต้องการวิธีการค้นคืนของฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐานแตกต่างกันทำให้เกิดความสับสน และมีปัญหาการติดตามเอกสารฉบับเต็ม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ชั้นปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2556 รวม 2,187 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2556 ที่สุ่มมาจากประชากร
โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับการศึกษา และระดับชั้นปี ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 315
คน

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามระดับการศึกษา และระดับชั้นปี

ระดับการศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง				รวม
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	
ปริญญาตรี	870	30	40	35	23	128
บัณฑิตศึกษา	1,317	149	15	13	10	187
รวม	2,187	179	55	48	33	315

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซึ่งมีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ จากหนังสือ เอกสารบทความจากวารสาร อินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. สัมภาษณ์นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เข้ามาใช้ศูนย์วัสดุการศึกษา เกี่ยวกับใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

3. สร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามา ให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ

โดยตอนที่ 2-3 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด/ไม่เคยใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด/ไม่มีปัญหา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา ความชัดเจนและความครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการศึกษา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 42 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา เพื่อหาค่าความตรงของแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้แก่

6.1 อาจารย์ ดร.พิกุล เอกวางกูร อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.2 คุณไพโรจน์ สิทธิผลผล นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ หัวหน้างานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.3 คุณวรรณภา รพีพัฒนา บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ ฝ่ายจัดการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ทุกข้อของข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.6 ขึ้นไป แต่บางข้อผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสำนวนภาษา

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์อีกครั้ง จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในระหว่างวันที่ 14-19 มิถุนายน 2556 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 6 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 30 ฉบับ จากนั้นนำมาคำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α -Coefficient) และตั้งค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ผลการคำนวณ ได้ค่าความเที่ยง พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่ามีค่าความเที่ยงสูงและเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

9. รายงานผลการทดลองใช้แบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง พร้อมแนวทางแก้ไขปรับปรุง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เห็นชอบแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2556 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2556 เป็นเวลา 1 เดือน แบบสอบถามที่แจกมีจำนวนทั้งหมด 350 ชุด ได้รับกลับคืนมา 332 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 315 ชุด ซึ่งเท่ากับจำนวนที่กำหนดไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จ ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ที่เป็นข้อคำถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนคำตอบในแต่ละระดับดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด/ไม่เคยใช้	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

โดยวิเคราะห์เป็นภาพรวม รายด้านและรายข้อ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบอิงเกณฑ์ 5 ระดับ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายความว่า มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายความว่า มีใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายความว่า มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายความว่า หมายความว่า มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายความว่า มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับน้อยที่สุด/ไม่เคยใช้/ไม่มีปัญหา

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ ระดับการศึกษา และระดับชั้นปี

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 – ตอนที่ 4 ได้แก่ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งข้อคำถามเป็นการตอบแบบมาตร

ประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 t-test แบบ Independent ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

2.4 F-test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้แหล่งสารสนเทศ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffé)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยสองกลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
a	แทน	สัญลักษณ์กำกับค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยที่มี b กำกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
b	แทน	สัญลักษณ์กำกับค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยที่มี a กำกับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - 2.1 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา
  - 2.2 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี
  - 2.3 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี
3. การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - 3.1 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา

3.2 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี

3.3 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

4. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้แก่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนทั้งหมด 350 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.86 ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 315 ชุด ได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ศึกษา						
ชั้นปีที่ 2	30	9.52	149	47.30	179	56.82
ชั้นปีที่ 3	40	12.70	15	4.76	55	17.46
ชั้นปีที่ 4	35	11.11	13	4.13	48	15.24
ชั้นปีที่ 5	23	7.30	10	3.18	33	10.48
รวม	128	40.63	187	59.37	315	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (ร้อยละ 59.37) รองลงมาเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 40.63) โดยระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 12.70) ในขณะที่ระดับบัณฑิตศึกษา นิสิตส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 47.30)

2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
<u>สื่อตีพิมพ์</u>						
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผล การศึกษาและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	3.26	1.00	ปานกลาง	3.67	0.89	มาก
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	2.78	1.17	ปานกลาง	3.19	1.02	ปานกลาง
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์ คู่มือครูวิทยาศาสตร์	3.16	1.12	ปานกลาง	3.19	1.10	ปานกลาง
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาไทย เช่น พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร	2.94	1.09	ปานกลาง	3.12	1.09	ปานกลาง
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเช่น Dictionary of Education	2.77	1.15	ปานกลาง	3.12	1.10	ปานกลาง
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรมศึกษาศาสตร์ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ : ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	2.85	1.17	ปานกลาง	3.09	1.09	ปานกลาง
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The encyclopedia of education	2.63	1.19	ปานกลาง	3.07	1.15	ปานกลาง
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2553 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	3.28	1.14	ปานกลาง	3.40	0.98	ปานกลาง
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียน วิทยาศาสตร์	3.16	1.14	ปานกลาง	3.09	1.13	ปานกลาง
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอน วิทยาศาสตร์	2.86	1.16	ปานกลาง	3.11	1.13	ปานกลาง
11. วิทยานิพนธ์	2.95	1.30	ปานกลาง	3.85	0.81	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
12. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เช่น รายงานการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่องการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา	2.66	1.15	ปานกลาง	3.36	1.06	ปานกลาง
13. รายงานการวิจัย เช่น รายงานการวิจัยกรณีศึกษาการจัดการศึกษาด้านศิลปะวิทยาศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	2.80	1.20	ปานกลาง	3.42	1.06	ปานกลาง
14. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิทานคติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิทานอีสป	3.04	1.18	ปานกลาง	2.97	1.18	ปานกลาง
15. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2.86	1.16	ปานกลาง	3.37	0.96	ปานกลาง
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ	2.53	1.12	ปานกลาง	3.05	1.06	ปานกลาง
17. จุลสาร เช่น จุลสารการประกันคุณภาพการศึกษา จุลสารการศึกษาปฐมวัย	2.59	1.10	ปานกลาง	3.12	1.12	ปานกลาง
18. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน สยามกีฬา	3.55	1.18	มาก	3.56	1.05	มาก
19. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post The Nation	2.74	1.12	ปานกลาง	2.97	1.06	ปานกลาง
รวม	2.92	0.88	ปานกลาง	3.25	0.80	ปานกลาง
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>						
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในอนาคต	2.64	1.21	ปานกลาง	2.92	1.21	ปานกลาง
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	2.37	1.24	น้อย	2.96	1.20	ปานกลาง
3. วิดีทัศน์ทางการศึกษา เช่น วิดีทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นสูง	2.48	1.22	น้อย	2.86	1.20	ปานกลาง
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา						
4.1 Academic Search Complete	2.66	1.21	ปานกลาง	3.19	1.20	ปานกลาง
4.2 Education Administration Abstracts	2.64	1.20	ปานกลาง	3.14	1.18	ปานกลาง
4.3 Emerald	2.56	1.19	ปานกลาง	3.03	1.19	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4.4 Project Euclid	2.53	1.22	ปานกลาง	3.00	1.20	ปานกลาง
4.5 Wilson Web	2.44	1.21	น้อย	3.10	1.18	ปานกลาง
4.6 ERIC	2.40	1.20	น้อย	3.19	1.15	ปานกลาง
4.7 Journal Citation Reports	2.44	1.19	น้อย	3.09	1.19	ปานกลาง
4.8 Scopus	2.32	1.22	น้อย	3.07	1.24	ปานกลาง
รวม	2.50	1.11	ปานกลาง	3.05	1.04	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.71	0.93	ปานกลาง	3.15	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$), ($\bar{X} = 3.15$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า

ด้านสื่อตีพิมพ์ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

ด้านสื่อตีพิมพ์ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.55$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับมาก ได้แก่ วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.85$) หนังสือตำราภาษาไทย ($\bar{X} = 3.67$) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.56$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับน้อย 3 รายการ ได้แก่ วิทยุทัศน์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.48$) ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.37$) และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา คือ Wilson Web ($\bar{X} = 2.44$) Journal Citation Reports ($\bar{X} = 2.44$) ERIC ($\bar{X} = 2.40$) Scopus ($\bar{X} = 2.32$) ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศในระดับปานกลางทั้งหมด

2.1 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา
ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
<u>สื่อตีพิมพ์</u>					
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู, การวัดผล การศึกษาและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	3.26	1.00	3.67	0.89	-3.69*
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	2.78	1.17	3.19	1.02	-3.35*
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์ คู่มือครูวิทยาศาสตร์	3.16	1.12	3.19	1.10	-0.28
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาไทย เช่น พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร	2.94	1.09	3.12	1.09	-1.47
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเช่น Dictionary of Education	2.77	1.15	3.12	1.10	-2.70*
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรมศึกษาศาสตร์, สารานุกรมศึกษาศาสตร์ : ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	2.85	1.17	3.09	1.09	-1.84
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The encyclopedia of education	2.63	1.19	3.07	1.15	-3.25*
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	3.28	1.14	3.40	0.98	-0.98
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์	3.16	1.14	3.09	1.13	-0.55
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอน วิทยาศาสตร์	2.86	1.16	3.11	1.13	-1.82

ตาราง 6 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญาตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. วิทยานิพนธ์	2.95	1.30	3.85	0.81	-7.54*
12. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เช่น รายงานการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่องการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา	2.66	1.15	3.36	1.06	-5.44*
13. รายงานการวิจัย เช่น รายงานการวิจัย กรณีศึกษาการจัดการศึกษาด้านศิลปะวิทยาศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	2.80	1.20	3.42	1.06	-4.63*
14. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิทานคติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิทานอีสป	3.04	1.18	2.97	1.18	-0.48
15. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2.86	1.16	3.37	0.96	-4.07*
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ	2.53	1.12	3.05	1.06	-4.18*
17. จุลสาร เช่น จุลสารการประกันคุณภาพการศึกษา จุลสารการศึกษาปฐมวัย	2.59	1.10	3.12	1.12	-4.14*
18. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน สยามกีฬา	3.55	1.18	3.56	1.05	-0.07
19. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post The Nation	2.74	1.12	2.97	1.06	-1.79*
รวม	2.92	0.88	3.25	0.80	-3.45*
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในอนาคต	2.64	1.21	2.92	1.21	-1.95
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	2.37	1.24	2.96	1.20	-4.18*
3. วิดีทัศน์ทางการศึกษา เช่น วิดีทัศน์แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้สูง	2.48	1.22	2.86	1.20	2.71*

ตาราง 6 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญาตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
รวม	2.92	0.88	3.25	0.80	-3.45*
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา					
4.1 Academic Search Complete	2.66	1.21	3.19	1.20	-3.84*
4.2 Education Administration Abstracts	2.64	1.20	3.14	1.18	-3.63*
4.3 Emerald	2.56	1.19	3.03	1.19	-3.39*
4.4 Project Euclid	2.53	1.22	3.00	1.20	-3.39*
4.5 Wilson Web	2.44	1.21	3.10	1.18	-4.76*
4.6 ERIC	2.40	1.20	3.19	1.15	-5.17*
4.7 Journal Citation Reports	2.44	1.19	3.09	1.19	-4.74*
4.8 Scopus	2.32	1.22	3.07	1.24	-5.29*
รวม	2.50	1.11	3.05	1.04	-4.48*
รวมทั้งหมด	2.71	0.93	3.15	0.85	-4.06*

$$t_{(0.05)} = \pm 1.96$$

ตาราง 6 แสดงว่า นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตระดับปริญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบความแตกต่าง ดังนี้

ด้านสื่อตีพิมพ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านิสิตระดับปริญาตรี ได้แก่ วิทยานิพนธ์ เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ จุลสาร วารสารวิชาการภาษาไทย หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาอังกฤษ พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านิสิตระดับปริญาตรี ได้แก่ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา และวีดิทัศน์ทางการศึกษา

2.2 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>สื่อตีพิมพ์</u>					
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผล การศึกษาและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	3	8.93	2.98	3.07*
	ภายในกลุ่ม	125	183.06	0.97	
	รวม	128	192.00.		
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	ระหว่างกลุ่ม	3	15.96	5.32	4.11*
	ภายในกลุ่ม	125	244.90	1.30	
	รวม	128	260.86		
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครู คณิตศาสตร์ คู่มือครูวิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	20.99	7.00	5.94*
	ภายในกลุ่ม	125	221.70	1.17	
	รวม	128	242.69		
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาไทย เช่น พจนานุกรม ศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร	ระหว่างกลุ่ม	3	4.81	1.60	1.36
	ภายในกลุ่ม	125	222.68	1.18	
	รวม	128	227.48		
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเช่น Dictionary of Education	ระหว่างกลุ่ม	3	6.01	2.00	1.52
	ภายในกลุ่ม	125	248.85	1.32	
	รวม	128	254.86		
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรมศึกษาศาสตร์ สารานุกรม ศึกษาศาสตร์ : ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	ระหว่างกลุ่ม	3	3.91	1.30	0.94
	ภายในกลุ่ม	125	261.31	1.38	
	รวม	128	265.22		
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The encyclopedia of education	ระหว่างกลุ่ม	3	10.80	3.60	2.60
	ภายในกลุ่ม	125	261.24	1.38	
	รวม	128	272.04		
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	ระหว่างกลุ่ม	3	15.97	5.32	4.28*
	ภายในกลุ่ม	125	234.92	1.24	
	รวม	128	250.89		

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	8.69	2.90	2.26
	ภายในกลุ่ม	125	242.00	1.28	
	รวม	128	250.69		
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอน วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	21.85	7.28	5.78*
	ภายในกลุ่ม	125	237.91	1.26	
	รวม	128	259.76		
11. วิทยานิพนธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	33.07	11.02	7.17*
	ภายในกลุ่ม	125	290.60	1.54	
	รวม	128	323.67		
12. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ทางวิชาการเช่น รายงานการประชุม สัมมนาวิชาการเรื่องการเรียนรู้เพื่อ สร้างสรรค์ด้วยปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	19.44	6.48	5.20*
	ภายในกลุ่ม	125	235.66	1.25	
	รวม	128	255.11		
13. รายงานการวิจัย เช่น รายงาน การวิจัย กรณีศึกษาการจัดการศึกษา ด้านศิลปะวิทยาศาสตร์ของประเทศ สหรัฐอเมริกา	ระหว่างกลุ่ม	3	19.34	6.44	4.70*
	ภายในกลุ่ม	125	259.18	1.37	
	รวม	128	278.52		
14. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิทาน คติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิทาน อีสป	ระหว่างกลุ่ม	3	2.37	0.79	0.56
	ภายในกลุ่ม	125	265.29	1.40	
	รวม	128	267.67		
15. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.40	1.80	1.35
	ภายในกลุ่ม	125	251.82	1.33	
	รวม	128	257.22		
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น EducationalAdministration Quarterly : EAQ	ระหว่างกลุ่ม	3	14.34	4.78	3.93*
	ภายในกลุ่ม	125	229.62	1.21	
	รวม	128	243.96		
17. จุลสาร เช่น จุลสารการประกัน คุณภาพการศึกษา จุลสารการศึกษา ปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	3	8.66	2.89	2.42
	ภายในกลุ่ม	125	225.81	1.19	
	รวม	128	234.48		
18. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน สยามกีฬา	ระหว่างกลุ่ม	3	7.23	2.41	1.75
	ภายในกลุ่ม	125	260.55	1.38	
	รวม	128	267.78		

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
19. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post The Nation	ระหว่างกลุ่ม	3	5.89	1.96	1.57
	ภายในกลุ่ม	125	236.66	1.25	
	รวม	128	242.56		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	12.28	4.10	3.18*
	ภายในกลุ่ม	125	242.83	1.28	
	รวม	128	255.12		
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในอนาคต	ระหว่างกลุ่ม	3	8.33	2.78	1.93
	ภายในกลุ่ม	125	271.71	1.44	
	รวม	128	280.04		
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	17.31	5.77	3.89*
	ภายในกลุ่ม	125	280.08	1.48	
	รวม	128	297.39		
3. วิกิตำนาทางการศึกษา เช่น วิกิตำนา แนะนำการเตรียมตัวทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นสูง	ระหว่างกลุ่ม	3	11.52	3.84	2.66
	ภายในกลุ่ม	125	272.69	1.44	
	รวม	128	284.22		
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา					
4.1 Academic Search Complete	ระหว่างกลุ่ม	3	11.75	3.92	2.75*
	ภายในกลุ่ม	125	269.36	1.42	
	รวม	128	281.11		
4.2 Education Administration Abstracts	ระหว่างกลุ่ม	3	5.91	1.97	1.38
	ภายในกลุ่ม	125	270.42	1.43	
	รวม	128	276.33		
4.3 Emerald	ระหว่างกลุ่ม	3	11.30	3.77	2.71*
	ภายในกลุ่ม	125	262.14	1.39	
	รวม	128	273.44		
4.4 Project Euclid	ระหว่างกลุ่ม	3	9.44	3.15	2.13
	ภายในกลุ่ม	125	278.52	1.47	
	รวม	128	287.96		
4.5 Wilson Web	ระหว่างกลุ่ม	3	12.67	4.22	2.94*
	ภายในกลุ่ม	125	271.11	1.43	
	รวม	128	283.78		

ตาราง 7 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
4.6 ERIC	ระหว่างกลุ่ม	3	16.29	5.43	3.91*
	ภายในกลุ่ม	125	262.18	1.39	
	รวม	128	278.48		
4.7 Journal Citation Reports	ระหว่างกลุ่ม	3	16.71	5.57	4.13*
	ภายในกลุ่ม	125	254.97	1.35	
	รวม	128	271.68		
4.8 Scopus	ระหว่างกลุ่ม	3	17.17	5.72	3.98*
	ภายในกลุ่ม	125	271.937	1.44	
	รวม	128	289.11		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	12.58	3.55	2.95*
	ภายในกลุ่ม	125	244.83	1.42	
	รวม	128	282.14		
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	3	12.43	3.82	3.06*
	ภายในกลุ่ม	125	243.83	1.35	
	รวม	128	268.63		

$$F_{(0.5;df\ 3, 125)} = 2.68$$

จากตาราง 7 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการใช้สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านสื่อตีพิมพ์ นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 9 หัวข้อ คือ วิทยานิพนธ์ คู่มือครู ชุดการสอน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ หนังสือตำราภาษาไทย สิ่งพิมพ์รัฐบาล และหนังสือตำราภาษาอังกฤษ

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิสิตระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับที่ชั้นปีต่างกัน

ใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหัวข้อ

ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา จำนวน 6 ฐาน ได้แก่ Academic Search Complete, Emerald, Wilson Web, ERIC, Journal Citation Reports และ Scopus

เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละด้าน นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศคู่มือใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรายด้านของนิสิต จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
1. สื่อตีพิมพ์	$\bar{X}$	3.21 ^a	2.67 ^b	2.96	3.15
2. สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์	$\bar{X}$	3.01 ^a	2.24 ^b	2.46	2.76

จากตาราง 8 แสดงว่านิสิตชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

เพื่อให้ทราบว่า ในแต่ละรายข้อ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศคู่มือใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
สื่อตีพิมพ์					
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผลการศึกษาและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	$\bar{X}$	3.18	3.00 ^b	3.48	3.50 ^a
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	$\bar{X}$	3.00 ^a	2.34 ^b	2.94	2.97
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์ คู่มือครูวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	2.95	2.81 ^b	3.38	3.65 ^a
4. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2555 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	2.91 ^b	3.12	3.66 ^a	3.45

ตาราง 9 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
5. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอนวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	2.75	2.57 ^b	2.82	3.50 ^a
6. วิทยานิพนธ์	$\bar{X}$	2.55 ^b	2.58	3.44 ^a	3.35
7. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ทางวิชาการ เช่น รายงานการประชุมสัมมนา วิชาการเรื่องการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา	$\bar{X}$	2.58	2.27 ^b	2.80	3.15 ^a
8. รายงานการวิจัย เช่น รายงานการวิจัย กรณีศึกษาการจัดการศึกษาด้านศิลปะ วิทยาศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา	$\bar{X}$	2.62	2.43 ^b	3.12	3.15 ^a
9. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ	$\bar{X}$	2.73	2.55 ^b	2.74	3.05 ^a
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา	$\bar{X}$	2.40	2.00 ^b	2.42	2.85 ^a
1. Academic Search Complete	$\bar{X}$	2.67	2.33 ^b	2.78	3.00 ^a
2. Emerald	$\bar{X}$	2.60	2.22 ^b	2.68	2.87 ^a
3. Wilson Web	$\bar{X}$	2.51	2.08 ^b	2.56	2.77 ^a

จากตาราง 9 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท
สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ใน 6 หัวข้อ ได้แก่ คู่มือครู หนังสือตำราภาษาไทย ชุดการสอน
เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย และวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ ในหัวข้อ
หนังสือตำราภาษาอังกฤษ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ ในหัวข้อ
สิ่งพิมพ์รัฐบาล และ วิทยานิพนธ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 2

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์/
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ในหัวข้อ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ และฐานข้อมูลออนไลน์
ทางการศึกษาจำนวน 3 ฐานคือ Academic Search Complete, Emerald, Wilson Web

2.3 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
สื่อตีพิมพ์					
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผล การศึกษาและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	3	12.48	4.16	5.76*
	ภายในกลุ่ม	184	86.62	0.72	
	รวม	187	99.10		
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	ระหว่างกลุ่ม	3	18.25	6.08	6.42*
	ภายในกลุ่ม	184	113.71	0.95	
	รวม	187	131.96		
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์ คู่มือครู วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	25.43	8.48	8.08*
	ภายในกลุ่ม	184	125.92	1.05	
	รวม	187	151.35		
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาไทย เช่น พจนานุกรม ศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร	ระหว่างกลุ่ม	3	25.92	8.64	8.41*
	ภายในกลุ่ม	184	123.26	1.03	
	รวม	187	149.18		
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษเช่น Dictionary of Education	ระหว่างกลุ่ม	3	18.67	6.22	5.64*
	ภายในกลุ่ม	184	132.51	1.10	
	รวม	187	151.18		
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรมศึกษาศาสตร์ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ : ฉบับ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	ระหว่างกลุ่ม	3	20.46	6.82	6.42*
	ภายในกลุ่ม	184	127.56	1.06	
	รวม	187	148.02		
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The Encyclopedia of Education	ระหว่างกลุ่ม	3	19.85	6.62	5.42*
	ภายในกลุ่ม	184	146.49	1.22	
	รวม	187	166.35		
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2555 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.92	3.97	4.33*
	ภายในกลุ่ม	184	110.10	0.91	
	รวม	187	122.02		

ตาราง 10 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	31.99	10.66	9.93*
	ภายในกลุ่ม	184	128.85	1.07	
	รวม	187	160.84		
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอน วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	22.00	7.33	6.27*
	ภายในกลุ่ม	184	140.42	1.17	
	รวม	187	162.42		
11. วิทยานิพนธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.20	0.40	0.60
	ภายในกลุ่ม	184	80.73	0.67	
	รวม	187	81.93		
12. เอกสารประกอบการ ประชุมสัมมนา ทางวิชาการ เช่น รายงานการ ประชุม สัมมนาวิชาการเรื่องการ เรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.00	1.33	1.18
	ภายในกลุ่ม	184	135.19	1.13	
	รวม	187	139.18		
13. รายงานการวิจัย เช่น รายงาน การวิจัย กรณีศึกษาการจัด การศึกษาด้านศิลปะวิทยาศาสตร์ ของประเทศสหรัฐอเมริกา	ระหว่างกลุ่ม	3	8.35	2.78	2.52
	ภายในกลุ่ม	184	132.14	1.10	
	รวม	187	140.48		
14. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิทานคติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิทานอีสป	ระหว่างกลุ่ม	3	26.46	8.82	7.23*
	ภายในกลุ่ม	184	146.47	1.22	
	รวม	187	172.93		
15. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.69	3.23	3.67*
	ภายในกลุ่ม	184	105.73	0.88	
	รวม	187	115.42		
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ	ระหว่างกลุ่ม	3	16.64	5.55	5.46*
	ภายในกลุ่ม	184	121.97	1.02	
	รวม	187	138.60		
17. จุลสาร เช่น จุลสารการประกัน คุณภาพการศึกษา จุลสาร การศึกษาปฐมวัย	ระหว่างกลุ่ม	3	13.61	4.54	3.80*
	ภายในกลุ่ม	184	143.06	1.19	
	รวม	187	156.67		
18. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน สยามกีฬา	ระหว่างกลุ่ม	3	7.50	2.50	2.32
	ภายในกลุ่ม	184	128.85	1.07	
	รวม	187	136.35		

ตาราง 10 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
19. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post The Nation	ระหว่างกลุ่ม	3	8.22	2.74	2.46
	ภายในกลุ่ม	184	133.74	1.11	
	รวม	187	141.97		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	15.93	5.31	5.05*
	ภายในกลุ่ม	184	125.81	1.03	
	รวม	187	140.31		
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในอนาคต	ระหว่างกลุ่ม	3	29.93	9.97	7.85*
	ภายในกลุ่ม	184	152.42	1.27	
	รวม	187	182.35		
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	ระหว่างกลุ่ม	3	38.55	12.85	10.83*
	ภายในกลุ่ม	184	142.38	1.19	
	รวม	187	180.93		
3. วิดีทัศน์ทางการศึกษา เช่น วิดีทัศน์ แนะนำการเตรียมตัว การทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นสูง	ระหว่างกลุ่ม	3	42.57	14.19	12.22*
	ภายในกลุ่ม	184	139.37	1.16	
	รวม	187	181.94		
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา					
4.1 Academic Search Complete	ระหว่างกลุ่ม	3	23.97	7.99	6.20*
	ภายในกลุ่ม	184	154.58	1.29	
	รวม	187	178.55		
4.2 Education Administration Abstracts	ระหว่างกลุ่ม	3	28.46	9.49	7.82*
	ภายในกลุ่ม	184	145.63	1.21	
	รวม	187	174.09		
4.3 Emerald	ระหว่างกลุ่ม	3	19.13	6.38	4.79*
	ภายในกลุ่ม	184	159.67	1.33	
	รวม	187	178.80		
4.4 Project Euclid	ระหว่างกลุ่ม	3	28.32	9.44	7.52*
	ภายในกลุ่ม	184	150.67	1.26	
	รวม	187	179.00		
4.5 Wilson Web	ระหว่างกลุ่ม	3	27.14	9.05	7.41*
	ภายในกลุ่ม	184	146.49	1.22	
	รวม	187	173.64		

ตาราง 10 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
4.6 ERIC	ระหว่างกลุ่ม	3	28.91	9.63	8.44*
	ภายในกลุ่ม	184	137.05	1.14	
	รวม	187	165.96		
4.7 Journal Citation Reports	ระหว่างกลุ่ม	3	22.76	7.59	5.88*
	ภายในกลุ่ม	184	154.88	1.29	
	รวม	187	177.64		
4.8 Scopus	ระหว่างกลุ่ม	3	24.19	8.06	5.79*
	ภายในกลุ่ม	184	167.00	1.39	
	รวม	187	191.19		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	28.54	9.51	7.70*
	ภายในกลุ่ม	184	150.01	1.25	
	รวม	187	178.55		
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	3	22.23	7.41	6.37*
	ภายในกลุ่ม	184	137.91	1.14	
	รวม	187	159.43		

$$F_{(0.5;df\ 3, 184)} = 2.65$$

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 ด้าน คือ การใช้สื่อตีพิมพ์ และการใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านสื่อตีพิมพ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 14 หัวข้อ ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ คู่มือครู พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาไทย สารานุกรมภาษาอังกฤษ สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสือแบบเรียน ชุดการสอน หนังสือเด็กและเยาวชน วารสารวิชาการภาษาไทย วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ และจุลสาร

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกหัวข้อ

เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละข้อ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศคู่มือใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
1. สื่อตีพิมพ์	$\bar{X}$	3.37 ^a	2.76	2.11 ^b	2.51
2. สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์	$\bar{X}$	2.92 ^a	2.80	1.47 ^b	1.85

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศด้านสื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

เพื่อให้ทราบว่า ในแต่ละรายข้อ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศคู่มือใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
<u>สื่อตีพิมพ์</u>					
1. หนังสือตำราภาษาไทย เช่น จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผลการและการสร้างแบบสัมฤทธิ์	$\bar{X}$	3.77 ^a	3.50	2.33 ^b	3.33
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools	$\bar{X}$	3.34 ^a	2.25	2.00 ^b	3.00
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.37 ^a	2.21	2.00 ^b	2.01
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย เช่น พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร	$\bar{X}$	3.29 ^a	2.25	1.67 ^b	2.00
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ เช่น Dictionary of Education	$\bar{X}$	3.27 ^a	2.37	1.83 ^b	2.33

ตาราง 12 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรม ศึกษาศาสตร์ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ : ฉบับ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	$\bar{X}$	3.24 ^a	2.37	1.67 ^b	2.33
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The Encyclopedia of Education	$\bar{X}$	3.22 ^a	2.37	1.67 ^b	2.33
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2555 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	3.49	3.62 ^a	2.17 ^b	2.67
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียน วิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	3.28 ^a	2.00	2.17	1.00 ^b
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอนวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	3.28 ^a	2.02	2.17	2.00 ^b
11. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิตานคติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิตานอสิป	$\bar{X}$	3.16 ^a	1.75	2.00	1.67 ^b
12. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	$\bar{X}$	3.44	3.62 ^a	2.17 ^b	3.33
13. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ,	$\bar{X}$	3.16	2.75	1.50 ^b	3.33 ^a
14. จุลสาร เช่น จุลสารการประกันคุณภาพการศึกษา จุลสารการศึกษาปฐมวัย	$\bar{X}$	3.25 ^a	2.87	2.05	2.00 ^b
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การ เรียนรู้ในอนาคต	$\bar{X}$	3.12 ^a	1.75	1.83	1.33 ^b
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์	$\bar{X}$	3.19 ^a	1.52	1.50 ^b	2.00
3. วิกิตำนาทางการศึกษา เช่น วิกิตำนาแนะนำ การเตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นสูง	$\bar{X}$	3.10 ^a	1.50	1.50	1.00 ^b
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านการศึกษา					
4.1 Academic Search Complete	$\bar{X}$	3.34 ^a	3.12	1.83	1.33 ^b
4.2 Education Administration Abstracts	$\bar{X}$	3.28	3.37 ^a	1.50	1.33 ^b
4.3 Emerald	$\bar{X}$	3.18 ^a	2.62	1.50 ^b	2.33
4.4 Project Euclid	$\bar{X}$	3.15 ^a	2.87	1.50	1.00 ^b
4.5 Wilson Web	$\bar{X}$	3.22	3.37 ^a	1.33 ^b	1.67

ตาราง 12 (ต่อ)

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
4.6 ERIC	$\bar{X}$	3.26	3.87 ^a	1.17 ^b	3.33
4.7 Journal Citation Reports	$\bar{X}$	3.20	3.50 ^a	1.33 ^b	2.33
4.8 Scopus	$\bar{X}$	3.18	3.37 ^a	1.17 ^b	1.67

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศด้านสื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ใน 7 หัวข้อ ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ คู่มือครู พจนานุกรมด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาไทย สารานุกรมภาษาอังกฤษ

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ใน 2 หัวข้อ คือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล และวารสารวิชาการภาษาไทย

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 5 ใน 4 หัวข้อ คือ หนังสือแบบเรียน ชุดการสอน หนังสือเด็กและเยาวชน และจุลสาร

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 5 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ในหัวข้อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 5 ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ ซีดีรอมทางการศึกษา วิดิทัศน์ทางการศึกษา และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาจำนวน 2 ฐาน ได้แก่ Academic Search Complete และ Project Euclid

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ใน 2 หัวข้อ คือ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาจำนวน 1 ฐาน ได้แก่ Emerald

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในหัวข้อ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาจำนวน 1 ฐาน ได้แก่ Education Administration Abstracts มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 5

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ในหัวข้อ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาจำนวน 4 ฐาน ได้แก่ Wilson Web, ERIC, Journal Citation Reports และ Scopus

3. การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน</u>						
1. ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.94	0.67	มาก	3.80	0.84	มาก
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.30	1.01	ปานกลาง	3.08	1.12	ปานกลาง
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.72	1.07	มาก	3.82	0.92	มาก
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2.46	1.28	น้อย	3.06	1.27	ปานกลาง
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย	2.30	1.20	น้อย	2.73	1.27	ปานกลาง
6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	2.28	1.16	น้อย	2.70	1.25	ปานกลาง
7. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	2.18	1.17	น้อย	2.67	1.29	ปานกลาง
8. สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	2.30	1.23	น้อย	2.80	1.25	ปานกลาง
9. ห้องสมุดคุรุสภา	2.22	1.14	น้อย	2.64	1.29	ปานกลาง
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางด้านการศึกษา	2.66	1.19	ปานกลาง	2.80	1.25	ปานกลาง
11. สถาบันทางด้านการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ	2.98	1.22	ปานกลาง	3.13	1.07	ปานกลาง
รวม	2.76	1.12	ปานกลาง	3.51	1.16	มาก
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>						
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง	3.70	0.84	มาก	3.67	0.92	มาก
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	3.80	0.90	มาก	3.64	0.88	มาก
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ	3.46	1.05	ปานกลาง	3.06	1.17	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/ คณะครุศาสตร์	3.90	0.90	มาก	3.75	0.84	มาก
5. ครูโรงเรียนอื่น ๆ	3.08	1.27	ปานกลาง	3.14	1.00	ปานกลาง
6. บุคลากรทางการศึกษา เช่น นักวิชาการศึกษา, นักวิจัย	3.16	1.29	ปานกลาง	3.42	0.92	ปานกลาง
รวม	4.22	1.04	มาก	3.44	0.95	ปานกลาง
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>						
1. มหาวิทยาลัย	4.42	0.83	มาก	3.93	0.88	มาก
2. โรงเรียน	3.68	1.02	มาก	3.32	1.04	ปานกลาง
รวม	4.05	0.92	มาก	3.62	0.96	มาก
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>						
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษา ประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2.86	1.19	ปานกลาง	3.22	1.00	ปานกลาง
2. การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากร ทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง	3.06	1.05	ปานกลาง	3.18	0.95	ปานกลาง
3. งานนิทรรศการทางการศึกษา	3.20	1.07	ปานกลาง	3.29	1.01	ปานกลาง
4. งานวันสำคัญทางการศึกษา	3.24	1.02	ปานกลาง	3.29	0.98	ปานกลาง
รวม	3.09	1.08	ปานกลาง	3.24	0.98	ปานกลาง
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>						
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการ น้ำไม่เต็มแก้ว รายการห้องทดลอง หมายเลข 9	2.90	1.11	ปานกลาง	3.13	1.09	ปานกลาง
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการวิทยุ เพื่อการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร รายการวิทยุ การศึกษาวัฒนธรรมไทย	2.86	1.17	ปานกลาง	3.03	1.11	ปานกลาง
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู	2.82	1.06	ปานกลาง	3.20	1.09	ปานกลาง
4. คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ เช่น ฟอโฟฟูดฟิต อังกฤษ อเมริกัน องค์ความรู้ภาษาไทย	3.00	1.22	ปานกลาง	3.30	1.07	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	2.89	1.14	ปานกลาง	3.16	1.09	ปานกลาง
<u>แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต</u>						
1. Google, Youtube, Social media	4.42	0.83	มาก	4.17	0.89	มาก
2. เว็บไซต์ทางการศึกษา เช่น เพื่อนครูไทยหัวใจดอทคอม ครูไทย	3.14	1.17	ปานกลาง	3.70	1.06	มาก
รวม	3.78	1.00	มาก	3.93	0.97	มาก
รวมทั้งหมด	3.46	1.05	ปานกลาง	3.48	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$), ($\bar{X} = 3.48$)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 4.22$) แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ($\bar{X} = 4.05$) และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ($\bar{X} = 3.62$) แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ($\bar{X} = 3.51$) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.48$) และแหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.44$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับมาก ได้แก่ ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ($\bar{X} = 3.94$), ($\bar{X} = 3.80$) และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ($\bar{X} = 3.72$), ($\bar{X} = 3.82$)

ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ($\bar{X} = 3.90$), ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อนร่วมชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.80$), ($\bar{X} = 3.64$) ประสบการณ์และแนวคิด/ความรู้ของตนเอง ($\bar{X} = 3.70$), ($\bar{X} = 3.67$)

ด้านแหล่งสารสนเทศเป็นสถานที่ นิสิตระดับปริญญาตรีมีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.42$) โรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับมาก คือ มหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.93$)

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้อยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทุกข้อ

ด้านแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับปานกลางเหมือนกันทุกข้อ

ด้านแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต นิสิตระดับปริญญาตรีมีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ Google, Youtube, Social media ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ Google, Youtube, Social media ($\bar{X} = 4.17$) และเว็บไซต์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.70$)

3.1 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏผล ดังตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน</u>					
1. ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.85	0.97	3.80	0.83	0.50
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.08	1.14	3.08	1.20	0.13
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3.76	0.99	3.81	0.91	-0.43
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2.43	1.29	3.04	1.27	-4.14*
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย	2.32	1.31	2.72	1.26	-2.63*
6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	2.27	1.25	2.69	1.26	-2.96*
7. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	2.26	1.26	2.66	1.29	-2.76*
8. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	2.27	1.28	2.79	1.26	-3.57*
9. ห้องสมุดคุรุสภา	2.24	1.27	2.64	1.29	-2.72*
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางด้านการศึกษา	2.37	1.23	2.78	1.25	-2.90*
11. สถาบันทางการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัยกระทรวงศึกษาธิการ	2.78	1.22	3.11	1.07	-2.55*
รวม	2.69	0.97	3.01	0.92	-2.94*
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>					
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง	3.56	0.91	3.65	0.91	-0.89

ตาราง 14 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาดตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	3.67	0.94	3.64	0.87	0.26
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ	3.25	1.05	3.05	1.16	1.59
4. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/คณะครุศาสตร์	3.58	0.98	3.74	0.83	-1.60
5. ครูโรงเรียนอื่น ๆ					
6. บุคลากรทางการศึกษา เช่น นักวิชาการศึกษา นักวิจัย	3.04 2.91	1.12 1.21	3.14 3.41	0.99 0.90	-0.78 -4.15*
รวม	3.34	0.81	3.44	0.73	-1.18
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>					
1. มหาวิทยาลัย	4.05	0.96	3.92	0.88	1.30*
2. โรงเรียน	3.46	0.98	3.32	1.04	1.15
รวม	3.76	0.84	3.62	0.74	1.51
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษา ประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2.69	1.22	3.23	0.99	-4.29*
2. การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากร ทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง	2.90	1.10	3.18	0.94	-2.34*
3. งานนิทรรศการทางการศึกษา	3.03	1.08	3.29	1.00	-2.17*
4. งานวันสำคัญทางการศึกษา	2.96	1.07	3.28	0.97	-2.67*
รวม	2.90	1.00	3.25	0.88	-3.29*
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>					
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการน้ำ ไม่เต็มแก้ว รายการห้องทดลองหมายเลข 9	2.91	1.21	3.12	1.08	-1.61
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการวิทยุเพื่อ การศึกษา สถานีวิทยุการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร รายการวิทยุ การศึกษาวัฒนธรรมไทย	2.72	1.19	3.02	1.10	-2.26*
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู	2.85	1.15	3.19	1.08	-2.66*

ตาราง 14 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
4. คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ เช่น ไฟฟ้าฟูดฟิต อังกฤษ อเมริกัน องค์ความรู้ภาษาไทย	2.99	1.20	3.29	1.06	-2.26*
รวม	2.87	1.07	3.16	0.97	-2.49*
<u>แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต</u>					
1. Google Youtube Social media	4.16	1.07	4.17	0.88	-0.11
2. เว็บไซต์ทางการศึกษา เช่น เพื่อนครู ไทยหัวใจดอทคอม ครูไทย	3.21	1.10	3.69	1.06	-3.87*
รวม	3.69	0.86	3.94	0.81	-2.60*
รวมทั้งหมด	3.20	0.93	3.40	0.85	-4.06*

$$t_{(.05)} = \pm 1.96$$

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 4 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 8 หัวข้อ ได้แก่ 1) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 3) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 4) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 5) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 6) ห้องสมุดคุรุสภา 7) ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา 8) สถาบันทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศด้านบุคลากรทางการศึกษา มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นมหาวิทยาลัย มากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ การประชุมสัมมนาทางด้านการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากรทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง งานนิทรรศการทางด้านการศึกษา งานวันสำคัญทางด้านการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 3 หัวข้อ ได้แก่ รายการวิทยุศึกษา รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์

ด้านแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเว็บไซต์ทางด้านการศึกษา มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี

3.2 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน					
1. ศูนย์วัสดุการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.49	0.50	0.52
	ภายในกลุ่ม	125	180.44	0.95	
	รวม	128	181.94		
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	6.45	2.15	1.68
	ภายในกลุ่ม	125	241.87	1.28	
	รวม	128	248.32		
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.73	0.24	0.24
	ภายในกลุ่ม	125	189.77	1.00	
	รวม	128	190.51		
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	3	14.32	4.77	2.90*
	ภายในกลุ่ม	125	311.12	1.65	
	รวม	128	325.44		
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	12.98	4.33	2.58
	ภายในกลุ่ม	125	317.45	1.68	
	รวม	128	330.43		

ตาราง 15 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
6. สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.03	3.01	1.94
	ภายในกลุ่ม	125	293.42	1.55	
	รวม	128	302.45		
7. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	8.98	2.99	1.88
	ภายในกลุ่ม	125	300.54	1.59	
	รวม	128	309.52		
8. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	13.46	4.48	2.80*
	ภายในกลุ่ม	125	302.99	1.60	
	รวม	128	316.45		
9. ห้องสมุดครูสภา	ระหว่างกลุ่ม	3	10.42	3.47	2.15
	ภายในกลุ่ม	125	305.13	1.61	
	รวม	128	315.55		
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางด้าน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	15.82	5.27	3.60*
	ภายในกลุ่ม	125	277.06	1.47	
	รวม	128	292.88		
11. สถาบันทางด้านการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย กระทรวง ศึกษาธิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	12.80	4.27	2.90*
	ภายในกลุ่ม	125	278.06	1.48	
	รวม	128	290.86		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	9.68	3.22	2.11
	ภายในกลุ่ม	125	272.58	1.40	
	รวม	128	282.21		
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>					
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ ความรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.58	1.19	1.45
	ภายในกลุ่ม	125	155.98	0.82	
	รวม	128	159.56		
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.90	0.63	0.72
	ภายในกลุ่ม	125	166.87	0.88	
	รวม	128	168.77		
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.70	2.90	2.67
	ภายในกลุ่ม	125	205.36	1.09	
	รวม	128	241.06		
4. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/ คณะครุศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	8.23	2.74	2.96*
	ภายในกลุ่ม	125	174.93	0.93	
	รวม	128	183.16		

ตาราง 15 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ครูโรงเรียนอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	7.48	2.49	2.04
	ภายในกลุ่ม	125	231.10	1.22	
	รวม	128	238.58		
6. บุคลากรทางการศึกษา เช่น นักวิชาการศึกษา นักวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	14.72	4.91	3.44*
	ภายในกลุ่ม	125	296.95	1.43	
	รวม	128	284.67		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	7.43	2.48	2.21
	ภายในกลุ่ม	125	205.20	1.06	
	รวม	128	212.63		
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>					
1. มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	3	10.49	3.50	3.93*
	ภายในกลุ่ม	125	168.09	0.89	
	รวม	128	178.58		
2. โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.22	2.74	2.94*
	ภายในกลุ่ม	125	175.74	0.93	
	รวม	128	183.96		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	9.35	3.12	3.43*
	ภายในกลุ่ม	125	171.19	1.41	
	รวม	128	181.27		
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษา ประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	12.94	4.31	2.90*
	ภายในกลุ่ม	125	273.63	1.45	
	รวม	128	286.57		
2. การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากร ทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง	ระหว่างกลุ่ม	3	6.44	2.15	1.78
	ภายในกลุ่ม	125	227.88	1.21	
	รวม	128	234.32		
3. งานนิทรรศการทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.24	1.08	0.93
	ภายในกลุ่ม	125	219.51	1.16	
	รวม	128	222.77		
4. งานวันสำคัญทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	8.50	2.83	2.56
	ภายในกลุ่ม	125	209.32	1.11	
	รวม	128	217.81		

ตาราง 15 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	7.78	2.59	2.04
	ภายในกลุ่ม	125	254.36	1.23	
	รวม	128	240.37		
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>					
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการน้ำไม่เต็มแก้ว รายการห้องทดลองหมายเลข 9	ระหว่างกลุ่ม	3	1.93	0.64	0.43
	ภายในกลุ่ม	125	281.58	1.49	
	รวม	128	283.50		
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการวิทยุเพื่อการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร รายการวิทยุการศึกษาวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	6.97	2.32	1.65
	ภายในกลุ่ม	125	265.48	1.40	
	รวม	128	272.45		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.12	1.37	0.97
	ภายในกลุ่ม	125	268.03	1.42	
	รวม	128	272.14		
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู	ระหว่างกลุ่ม	3	3.99	1.33	1.00
	ภายในกลุ่ม	125	250.65	1.33	
	รวม	128	254.64		
4. คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ เช่น ฟอโฟฟุดฟิด อังกฤษ อเมริกัน องค์กรความรู้ ภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.58	1.19	0.82
	ภายในกลุ่ม	125	274.40	1.45	
	รวม	128	277.98		
<u>แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต</u>					
1. Google Youtube Social media	ระหว่างกลุ่ม	3	6.11	2.04	1.79
	ภายในกลุ่ม	125	214.59	1.13	
	รวม	128	220.69		
2. เว็บไซต์ทางการศึกษา เช่น เพื่อนครูไทยหัวใจดอทคอม ครูไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	4.31	1.44	1.19
	ภายในกลุ่ม	125	227.98	1.21	
	รวม	128	232.29		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.21	1.74	1.49
	ภายในกลุ่ม	125	136.50	1.17	
	รวม	128	226.49		

ตาราง 15 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	3	7.26	2.42	2.04
	ภายในกลุ่ม	125	217.97	1.28	
	รวม	128	198.10		

$$F_{(0.5;df\ 3, 125)} = 2.68$$

จากตาราง 15 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 5

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา ห้องสมุดที่ส่งเสริมทางการศึกษา และสถาบันทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/คณะครุศาสตร์ และบุคลากรทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ มหาวิทยาลัย และโรงเรียน

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหัวข้อการประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสื่อมวลชน นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ รายการวิทยุศึกษา และรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม

ด้านแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ Google Youtube Social media และเว็บไซต์ทางการศึกษา

เพื่อให้ทราบว่า นิสิตที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศคู่มือบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé) ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้แหล่งสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่	$\bar{X}$	3.69	3.49 ^b	3.93 ^a	3.75

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

เพื่อให้ทราบว่า ในแต่ละรายข้อ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศ คู่มือบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé) ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้แหล่งสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน</u>					
1. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	2.53 ^a	2.07 ^b	2.46	2.82
2. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	2.29	1.94	1.30 ^b	2.70 ^a
3. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา	$\bar{X}$	2.35	1.96 ^b	2.66 ^a	2.60
4. สถาบันทางการศึกษา	$\bar{X}$	2.87	2.40 ^b	2.98	3.00 ^a
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>					
1. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/คณะครุศาสตร์	$\bar{X}$	3.33 ^b	3.53	3.90 ^a	3.50
2. บุคลากรทางการศึกษา	$\bar{X}$	2.84	2.55 ^b	3.16	3.22 ^a
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>					
1. มหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	4.04	3.86	4.44 ^a	3.85 ^b
2. โรงเรียน	$\bar{X}$	3.33	3.22 ^b	3.68 ^a	3.67

ตาราง 17 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปี ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\bar{X}$	2.64	2.36 ^b	2.86	3.05 ^a

จากตาราง 17 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ สถาบันทางการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล ในหัวข้อ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ /คณะครุศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 2

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล ในหัวข้อ บุคลากรทางการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ในหัวข้อ มหาวิทยาลัย มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 5

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ ในหัวข้อ การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปี ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

3.3 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามชั้นปี ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน</u>					
1. ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	13.21	4.40	7.07*
	ภายในกลุ่ม	184	74.75	0.62	
	รวม	187	87.96		
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและ นวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	37.76	12.59	10.53*
	ภายในกลุ่ม	184	143.43	1.19	
	รวม	187	181.19		
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	17.72	5.91	8.21*
	ภายในกลุ่ม	184	86.38	0.72	
	รวม	187	104.10		
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	3	16.77	5.59	3.69*
	ภายในกลุ่ม	184	181.83	1.51	
	รวม	187	198.60		
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	23.49	7.83	5.38*
	ภายในกลุ่ม	184	174.73	1.46	
	รวม	187	198.22		
6. สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	ระหว่างกลุ่ม	3	30.22	10.07	7.38*
	ภายในกลุ่ม	184	163.74	1.36	
	รวม	187	193.96		
7. สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	29.55	9.85	6.72*
	ภายในกลุ่ม	184	175.90	1.47	
	รวม	187	205.44		
8. สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	23.54	7.85	5.53*
	ภายในกลุ่ม	184	170.42	1.42	
	รวม	187	193.96		
9. ห้องสมุดคุรุสภา	ระหว่างกลุ่ม	3	25.55	8.52	5.65*
	ภายในกลุ่ม	184	180.83	1.51	
	รวม	187	206.39		

ตาราง 18 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางด้าน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	21.57	7.19	5.00*
	ภายในกลุ่ม	184	172.39	1.44	
	รวม	187	193.96		
11. สถาบันทางด้านการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.13	1.37	1.12
	ภายในกลุ่ม	184	135.80	1.13	
	รวม	187	139.93		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	22.14	7.38	6.02*
	ภายในกลุ่ม	184	150.93	1.25	
	รวม	187	182.60		
แหล่งสารสนเทศบุคคล					
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ ความรู้ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	9.06	3.02	3.84*
	ภายในกลุ่ม	184	94.38	0.79	
	รวม	187	103.44		
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	10.15	3.38	4.82*
	ภายในกลุ่ม	184	84.24	0.70	
	รวม	187	94.39		
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.85	3.95	3.00*
	ภายในกลุ่ม	184	157.64	1.31	
	รวม	187	169.48		
4. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/ คณะครุศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	4.58	1.53	2.23
	ภายในกลุ่ม	184	82.16	0.68	
	รวม	187	86.74		
5. ครูโรงเรียนอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.32	3.77	4.04*
	ภายในกลุ่ม	184	112.06	0.94	
	รวม	187	123.39		
6. บุคลากรทางการศึกษา เช่น นักวิชาการศึกษา, นักวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	6.42	2.14	2.74*
	ภายในกลุ่ม	184	93.77	0.78	
	รวม	187	100.19		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	8.90	2.96	3.44*
	ภายในกลุ่ม	184	104.04	0.87	
	รวม	187	112.94		

ตาราง 18 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>					
1. มหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	3	4.58	1.52	2.01
	ภายในกลุ่ม	184	90.90	0.76	
	รวม	187	95.48		
2. โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	17.59	5.86	5.98*
	ภายในกลุ่ม	184	117.51	0.98	
	รวม	187	135.10		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.08	3.69	3.99*
	ภายในกลุ่ม	184	104.20	0.87	
	รวม	187	115.29		
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	3	8.25	2.75	2.85*
	ภายในกลุ่ม	184	115.43	0.96	
	รวม	187	123.68		
2. การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากรทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง	ระหว่างกลุ่ม	3	4.87	1.62	1.82
	ภายในกลุ่ม	184	107.23	0.89	
	รวม	187	112.10		
3. งานนิทรรศการทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	6.00	2.00	2.01
	ภายในกลุ่ม	184	119.55	0.99	
	รวม	187	125.55		
4. งานวันสำคัญทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	13.50	4.50	5.09*
	ภายในกลุ่ม	184	106.05	0.88	
	รวม	187	119.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	8.15	2.72	2.94*
	ภายในกลุ่ม	184	112.06	0.93	
	รวม	187	120.22		
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>					
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการน้ำไม่เต็มแก้ว รายการห้องทดลอง หมายเลข 9	ระหว่างกลุ่ม	3	29.24	9.75	10.02*
	ภายในกลุ่ม	184	116.70	0.97	
	รวม	187	145.93		

ตาราง 18 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการ วิทยุเพื่อการศึกษา สถานีวิทยุ การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร รายการวิทยุการศึกษาวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	26.11	8.70	8.30*
	ภายในกลุ่ม	184	125.76	1.05	
	รวม	187	151.87		
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการบ้านหลังใหญ่แห่งการ เรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู	ระหว่างกลุ่ม	3	23.55	7.85	7.66*
	ภายในกลุ่ม	184	123.00	1.02	
	รวม	187	146.55		
4. คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ เช่น ฟอโฟฟูดฟิต อังกฤษ อเมริกัน องค์ความรู้ภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	6.07	2.02	1.81
	ภายในกลุ่ม	184	134.28	1.12	
	รวม	187	140.35		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	21.24	7.08	6.95*
	ภายในกลุ่ม	184	124.93	1.04	
	รวม	187	146.17		
<u>แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต</u>					
1. Google Youtube Social media	ระหว่างกลุ่ม	3	2.38	0.79	1.00
	ภายในกลุ่ม	184	95.06	0.79	
	รวม	187	97.44		
2. เว็บไซต์ทางการศึกษา เช่น เพื่อนครูไทยหัวใจดอทคอม ครูไทย	ระหว่างกลุ่ม	3	7.93	2.64	2.41
	ภายในกลุ่ม	184	131.62	1.09	
	รวม	187	139.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.15	1.71	1.70
	ภายในกลุ่ม	184	113.34	0.94	
	รวม	187	118.49		
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	3	12.78	4.26	4.17*
	ภายในกลุ่ม	184	118.25	0.80	
	รวม	187	132.52		

$$F_{(0.5;df\ 3, 184)} = 2.65$$

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 5 ด้าน คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้าน พบความแตกต่างดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 10 หัวข้อ คือ 1) ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5) สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 6) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 7) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 8) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 9) ห้องสมุดคุรุสภา 10) ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 5 หัวข้อ คือ ประสบการณ์ และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง เพื่อนร่วมชั้นเรียน ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ ครูโรงเรียนอื่น ๆ และบุคลากรทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหัวข้อ โรงเรียน

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 หัวข้อ คือ การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และงานวันสำคัญทางการศึกษา

ด้านแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 3 หัวข้อ คือ รายการโทรทัศน์ศึกษา รายการวิทยุศึกษา และรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม

เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละข้อ นิสิตที่ระดับชั้นปีต่างกันใช้แหล่งสารสนเทศคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศในรายด้านของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
จำแนกตามระดับชั้นปี ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้นปี			
	2	3	4	5
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน	$\bar{X}$ 3.16 ^a	2.34	1.87 ^b	2.21
แหล่งสารสนเทศบุคคล	$\bar{X}$ 3.51 ^a	3.43	2.47 ^b	3.33
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่	$\bar{X}$ 3.69 ^a	3.18	3.00 ^b	3.67
แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์	$\bar{X}$ 3.32 ^a	2.90	2.37 ^b	3.01
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน	$\bar{X}$ 3.31 ^a	2.37	2.00 ^b	3.08

จากตาราง 19 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

เพื่อให้ทราบว่า ในแต่ละรายข้อ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศ คู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé) ปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี
ในรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้นปี			
	2	3	4	5
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน</u>				
1. ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\bar{X}$ 3.80	4.62 ^a	2.67 ^b	3.67
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\bar{X}$ 3.30 ^a	1.75	1.83	1.33 ^b
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\bar{X}$ 3.32 ^a	3.87	2.33 ^b	3.86
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	$\bar{X}$ 3.17 ^a	2.87	1.67 ^b	2.00
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย	$\bar{X}$ 2.90 ^a	1.75	1.50 ^b	1.66
6. สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$ 2.89 ^a	1.37	1.67	1.33 ^b
7. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	$\bar{X}$ 2.85 ^a	1.25 ^b	1.50	2.00
8. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$ 2.97 ^a	1.75	1.67	1.65 ^b

ตาราง 20 (ต่อ)

การใช้แหล่งสารสนเทศ		ระดับชั้นปี			
		2	3	4	5
9. ห้องสมุดคุรุสภา	$\bar{X}$	2.82 ^a	1.62	1.66	1.23 ^b
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา	$\bar{X}$	2.96 ^a	1.62 ^b	2.11	1.76
<u>แหล่งสารสนเทศบุคคล</u>					
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง	$\bar{X}$	3.67	4.25 ^a	2.66 ^b	4.02
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน	$\bar{X}$	3.68	4.12 ^a	2.50 ^b	3.34
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ	$\bar{X}$	3.18 ^a	2.37	2.16 ^b	2.33
4. ครูโรงเรียนอื่น ๆ	$\bar{X}$	3.25 ^a	2.62	2.23 ^b	3.12
5. บุคลากรทางการศึกษา	$\bar{X}$	3.49	3.12	2.51 ^b	3.66 ^a
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่</u>					
1. โรงเรียน	$\bar{X}$	3.47 ^a	2.12 ^b	2.66	2.65
<u>แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์</u>					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปี ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\bar{X}$	3.32 ^a	2.62	2.34 ^b	2.43
2. งานวันสำคัญทางการศึกษา	$\bar{X}$	3.37 ^a	3.25	1.83 ^b	3.33
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>					
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการน้ำไม่เต็ม แก้ว รายการห้องทดลองหมายเลข 9	$\bar{X}$	3.31 ^a	2.25	1.66 ^b	1.76
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการวิทยุเพื่อ การศึกษา สถานีวิทยุการศึกษามหาวิทยาลัย ศิลปากร รายการวิทยุการศึกษาวัฒนธรรมไทย	$\bar{X}$	3.21 ^a	1.87	1.83 ^b	2.10
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการ บ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู	$\bar{X}$	3.38 ^a	2.12 ^b	2.16	2.04

จากตาราง 20 แสดงว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ ห้องศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ ศูนย์ปฏิบัติการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และห้องสมุด คุรุสภา มากกว่า นิสิตชั้นปีที่ 5

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา และห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางด้านการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็น ประสบการณ์ และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง และเพื่อนร่วมชั้นเรียน มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็น ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ และครูโรงเรียนอื่น ๆ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็น บุคลากรทางการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ในหัวข้อ โรงเรียน มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ ในหัวข้อ การประชุม สัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และงานวันสำคัญทางการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ในหัวข้อ รายการโทรทัศน์ ศึกษา และรายการวิทยุศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศ ที่เป็นรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

4. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปรากฏผลดังตาราง 21

ตาราง 21 ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
<u>ทรัพยากรสารสนเทศ</u>						
1. หนังสือตำรามีจำนวนไม่เพียงพอ	3.18	0.97	ปานกลาง	3.38	0.90	ปานกลาง
2. หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ	3.25	0.99	ปานกลาง	3.48	0.86	ปานกลาง
3. หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย	3.16	1.00	ปานกลาง	3.47	0.96	ปานกลาง
4. หนังสือตำราเก่า/ชำรุด	3.42	1.07	ปานกลาง	3.44	0.94	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. การจัดระบบหนังสือบนชั้นไม่เป็นหมวดหมู่ ทำให้หาไม่พบ	3.12	1.00	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง
รวม	3.23	1.01	ปานกลาง	3.39	0.94	ปานกลาง
<u>หนังสือแบบเรียน</u>						
1. หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.37	0.99	ปานกลาง	3.30	0.96	ปานกลาง
2. หนังสือแบบเรียนมีไม่ครบตามหลักสูตร	3.11	1.00	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง
3. หนังสือแบบเรียนไม่เป็นปัจจุบัน	3.17	1.07	ปานกลาง	3.33	0.95	ปานกลาง
รวม	3.22	1.02	ปานกลาง	3.30	0.94	ปานกลาง
<u>หนังสืออ้างอิง</u>						
1. หนังสืออ้างอิงมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.10	0.99	ปานกลาง	3.44	0.96	ปานกลาง
2. หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	3.20	1.01	ปานกลาง	3.20	0.94	ปานกลาง
3. หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย	3.09	1.02	ปานกลาง	3.37	0.92	ปานกลาง
4. หนังสืออ้างอิงมีสภาพเก่า/ชำรุด	3.11	1.02	ปานกลาง	3.27	0.95	ปานกลาง
5. การจัดระบบหนังสืออ้างอิงไม่เป็นหมวดหมู่ ทำให้หาไม่พบ	2.94	1.00	ปานกลาง	3.07	0.94	ปานกลาง
รวม	3.09	1.01	ปานกลาง	3.33	0.94	ปานกลาง
<u>วารสาร</u>						
1. วารสารวิชาการมีไม่เพียงพอ	3.03	0.95	ปานกลาง	3.29	0.89	ปานกลาง
2. วารสารฉบับใหม่ออกวางบนชั้นล่าช้า	3.02	0.97	ปานกลาง	3.20	0.98	ปานกลาง
3. การจัดเรียงวารสารบนชั้นไม่ตรงตามป้ายชื่อที่ติดไว้	2.96	0.98	ปานกลาง	3.08	0.97	ปานกลาง
4. วารสารที่ให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ	3.00	0.98	ปานกลาง	3.19	0.96	ปานกลาง
รวม	3.00	0.97	ปานกลาง	3.16	0.95	ปานกลาง
<u>จุลสาร</u>						
1. ไม่มีความหลากหลาย	2.94	1.07	ปานกลาง	3.14	0.97	ปานกลาง
2. ระบบการจัดเก็บที่ทำให้เข้าถึงได้ยาก	2.95	1.01	ปานกลาง	3.07	0.99	ปานกลาง
3. ไม่เป็นปัจจุบัน	2.91	0.96	ปานกลาง	3.10	0.98	ปานกลาง
4. ไม่มีความต่อเนื่อง	2.89	0.95	ปานกลาง	3.12	1.02	ปานกลาง
รวม	2.92	1.00	ปานกลาง	3.11	0.99	ปานกลาง
<u>วิทยุทัศน์</u>						
1. วิทยุทัศน์มีไม่เพียงพอ	2.99	1.09	ปานกลาง	3.09	1.05	ปานกลาง
2. ชำรุด	2.92	1.05	ปานกลาง	3.04	1.09	ปานกลาง
3. มีเนื้อหาไม่หลากหลาย	3.02	1.06	ปานกลาง	3.05	1.02	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ปริญญาตรี			บัณฑิตศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	2.98	1.07	ปานกลาง	3.06	1.05	ปานกลาง
ชุดการสอน						
1. ชุดการสอนมีไม่เพียงพอ	3.01	1.02	ปานกลาง	3.09	1.09	ปานกลาง
2. ไม่เป็นปัจจุบัน	3.01	0.99	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง
รวม	3.01	1.00	ปานกลาง	3.10	1.06	ปานกลาง
คู่มือ						
1. คู่มือมีไม่เพียงพอ	3.05	1.02	ปานกลาง	3.12	1.06	ปานกลาง
2. คู่มือมีไม่ครบทุกวิชา	3.13	0.99	ปานกลาง	3.10	1.01	ปานกลาง
3. ไม่เป็นปัจจุบัน	3.07	0.96	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง
รวม	3.08	0.99	ปานกลาง	3.11	1.03	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์						
1. หนังสือพิมพ์ที่ให้บริการภายในห้องสมุดมีชื่อเรื่องไม่หลากหลาย	2.87	1.06	ปานกลาง	2.97	1.00	ปานกลาง
2. หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันที่ต้องการมีการฉีกขาด	2.82	1.03	ปานกลาง	2.83	1.03	ปานกลาง
3. ไม่ทราบแหล่งจัดเก็บหนังสือพิมพ์ล่วงหน้า	2.90	1.06	ปานกลาง	3.00	1.07	ปานกลาง
รวม	2.86	1.05	ปานกลาง	2.93	1.03	ปานกลาง
รายงานการวิจัย						
1. งานวิจัยไม่ตรงกับความต้องการ	2.97	0.99	ปานกลาง	3.35	0.97	ปานกลาง
2. งานวิจัยมีจำนวนไม่มากพอกับความต้องการ	2.95	1.00	ปานกลาง	3.47	0.99	ปานกลาง
3. งานวิจัยไม่ทันสมัย	3.03	1.00	ปานกลาง	3.42	0.90	ปานกลาง
รวม	2.98	1.00	ปานกลาง	3.41	0.95	ปานกลาง
ฐานข้อมูลออนไลน์						
1. ฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ	3.01	1.05	ปานกลาง	3.19	1.03	ปานกลาง
2. ฐานข้อมูลเข้าถึงยาก	2.97	1.07	ปานกลาง	3.35	1.09	ปานกลาง
3. ไม่มีทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	2.96	1.09	ปานกลาง	3.11	1.12	ปานกลาง
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น OPAC จำนวนน้อย	3.02	1.01	ปานกลาง	3.17	1.08	ปานกลาง
5. ระบบการสืบค้นขัดข้องบ่อย	3.00	1.08	ปานกลาง	3.15	1.13	ปานกลาง
รวม	2.99	1.06	ปานกลาง	3.18	1.09	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.03	1.02	ปานกลาง	3.19	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.03$), ($\bar{x}=3.19$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านที่เป็นปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และหนังสือตำราที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือตำราที่ไม่มีหลากหลาย งานวิจัยมีจำนวนไม่มากพอกับความต้องการ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสืออ้างอิงมีจำนวนไม่เพียงพอ งานวิจัยไม่ทันสมัย และหนังสือตำราที่มีจำนวนไม่เพียงพอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาและระดับชั้นปี
3. เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา และระดับชั้นปี
5. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
2. นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน
4. นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
5. นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,187 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-5 และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มแบบง่าย แต่ละระดับการศึกษาและระดับชั้นปีตามสัดส่วน ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
  - ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ
  - ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจแล้ววิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมคำนวณสำเร็จ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
  - 5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และระดับชั้นปี
  - 5.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 – ตอนที่ 4
  - 5.3 ค่า t-test แบบ Independent ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและการใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา
  - 5.4 F-test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและการใช้แหล่งสารสนเทศ จำแนกตามระดับชั้นปี หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3

2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ นิสิตระดับปริญญาตรีใช้สื่อตีพิมพ์ในระดับมาก คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ในขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้สื่อตีพิมพ์ในระดับมาก ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือตำราภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ตามลำดับ

ส่วนด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ในระดับน้อย 3 รายการ ได้แก่ วิกิทัศน์ทางการศึกษา ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา คือ Wilson Web, Journal Citation Reports, ERIC และ Scopus ในขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ในระดัμπานกลางทั้งหมด

3. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี

ด้านสื่อตีพิมพ์ พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่ วิทยานิพนธ์ เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ จุลสาร วารสารวิชาการภาษาไทย หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาอังกฤษ พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาและวิกิทัศน์ทางการศึกษา

4. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งด้านสื่อตีพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3

ด้านสื่อตีพิมพ์ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิสิตชั้นปีที่ 5 ใช้สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ใน 6 หัวข้อ ได้แก่ คู่มือครู หนังสือตำราภาษาไทย ชุดการสอน เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย และวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ตลอดจนพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4

ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล และวิทยานิพนธ์ มากกว่านิติตั้งปีที่ 2

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิติตั้งปีที่ 5 ใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิติตั้งปีที่ 3 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ทางด้านการศึกษา และซีดีรอมวิทยานิพนธ์

5. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นรายด้าน พบว่า นิติตั้งปีที่ 2 มีการใช้สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิติตั้งปีที่ 4

ด้านสื่อตีพิมพ์ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4 ใน 7 หัวข้อ ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ คู่มือครู พจนานุกรมด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย พจนานุกรมด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาไทย สารานุกรมภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังใช้สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิติตั้งปีที่ 5 ใน 4 หัวข้อ คือ หนังสือแบบเรียน ชุดการสอน หนังสือเด็กและเยาวชน และจุลสาร

ด้านสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิติตั้งระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 5 ใน 3 หัวข้อ ได้แก่ ซีดีรอมทางการศึกษา วิทยุทัศน์ทางการศึกษา และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา นอกจากนี้ยังใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิติตั้งปีที่ 4 ใน 2 หัวข้อ คือ ซีดีรอมวิทยานิพนธ์ และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา

6. การใช้แหล่งสารสนเทศของนิติตั้งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิติตั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิติตั้งปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ส่วนนิติตั้งบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารสนเทศบุคคล ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน นิติตั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับมาก ได้แก่ ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล นิติตั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษามีการใช้ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ เพื่อนร่วมชั้นเรียน และประสบการณ์และแนวคิด/ความรู้ของตนเอง

ด้านแหล่งสารสนเทศเป็นสถานที่ นิสิตระดับปริญญาตรีมีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มหาวิทยาลัย และโรงเรียน ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้อยู่ในระดับมาก คือ มหาวิทยาลัย

ด้านแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต นิสิตระดับปริญญาตรีมีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ Google, Youtube, Social media ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ Google, Youtube, Social media และเว็บไซต์ทางการศึกษา

7. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อแตกต่าง ดังนี้

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 8 หัวข้อ ได้แก่ 1) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 3) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 4) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 5) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 6) ห้องสมุดคุรุสภา 7) ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา 8) สถาบันทางการศึกษา

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากรทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง 3) งานนิทรรศการทางการศึกษา 4) งานวันสำคัญทางการศึกษา

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ใน 3 หัวข้อ ได้แก่ รายการวิทยุศึกษา รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และคอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตที่เป็นเว็บไซต์ทางการศึกษา มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี

8. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานข้อ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ ดังนี้

นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4

นิตยระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันทางด้านการศึกษา แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็นบุคลากรทางด้านการศึกษา และแหล่งสารสนเทศที่เป็นการประชุม สัมมนาทางด้านการศึกษาประจำปี ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มากกว่านิตย ชั้นปีที่ 3

9. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิตยระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นิตยระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปี ต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันแหล่งสารสนเทศ บุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ และแหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชน มากกว่านิตยชั้นปีที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อแตกต่างกันที่เด่น ๆ ดังนี้

นิตยระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย มากกว่านิตยชั้นปีที่ 4

นิตยระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลที่เป็น ครูโรงเรียนสาธิต ต่าง ๆ และครูโรงเรียนอื่น ๆ มากกว่านิตยชั้นปีที่ 4

นิตยระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ที่เป็นการประชุม สัมมนาทางด้านการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ งานวันสำคัญทางด้านการศึกษา มากกว่านิตยชั้นปีที่ 4

นิตยระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็น รายการโทรทัศน์ศึกษา และรายการวิทยุศึกษา มากกว่านิตยชั้นปีที่ 4

10. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิตยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่า นิตยระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากร สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาในการใช้ทรัพยากร สารสนเทศของนิตยระดับปริญญาตรี ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำรา เก่า/ชำรุด หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และหนังสือตำรามีจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาในการใช้ทรัพยากร สารสนเทศของนิตยระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำราที่มี อยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย งานวิจัยมีจำนวนไม่มากพอ กับความต้องการ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสืออ้างอิงมีจำนวนไม่เพียงพอ งานวิจัยไม่ทันสมัย และหนังสือตำรามีจำนวนไม่เพียงพอ

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 รองลงมาเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ แต่ระดับปริญญาตรีนั้นเปิดรับเฉพาะภาคปกติเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 โดยนิสิตจะใช้เวลาในเข้าชั้นเรียนและเริ่มทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายใน 2 ปี แม้ว่าทางมหาวิทยาลัยจะกำหนดระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตรเป็นเวลาทั้งหมด 5 ปี

2. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้หนังสือพิมพ์ภาษาไทยในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตระดับปริญญาตรีมีเวลาว่างในช่วงวันระหว่างที่รอเรียนวิชาต่อไป และการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการอ่านมากเหมือนการศึกษาทรัพยากรประเภทอื่น นิสิตจึงเข้าห้องสมุดเพื่อติดตามข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ เรื่องราวเหตุการณ์ข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และความบันเทิง

ในขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้สื่อตีพิมพ์ในระดับมาก จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือตำราภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษามีข้อบังคับให้นิสิตต้องทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ จึงจะจบการศึกษา ดังนั้นนิสิตจึงใช้วิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นผลงานวิจัยของนิสิตนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการเขียนเค้าโครงวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษายังมีการทำรายงานในรายวิชาต่าง ๆ จึงต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือตำรา ซึ่งเป็นหนังสือที่เสนอเนื้อหาสาระ เรื่องราว และความรู้ทางวิชาการ มุ่งถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ สิงหนุต (2544: บทคัดย่อ) และไพลิน จิตเจริญสมุทร (2547: บทคัดย่อ) ที่พบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีการใช้หนังสือ/ตำราวิชาการมากที่สุด โดยใช้ประกอบการเรียน และการทำรายงาน

3. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 โดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดเพื่อเข้าชั้นเรียนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ก็จะเข้ามาใช้บริการห้องสมุดและยืมทรัพยากรสารสนเทศไปใช้จำนวนมาก เพื่อใช้ในการค้นคว้าและทำรายงานภายใน 1 สัปดาห์ เนื่องจากวันทำกาณ์นั้น นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาไม่สามารถเดินทางมาใช้บริการได้เหมือนนิสิตระดับปริญญาตรี และในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษามีวิธีการและรูปแบบการเรียนที่ต้องค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี รวมทั้งต้องเตรียมค้นคว้าหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จึงทำให้มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี

4. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตชั้นปีที่ 2 กำลังเรียนในรายวิชาการศึกษาทั่วไป ซึ่งมุ่งเน้นให้นิสิตใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายเพื่อใช้ประกอบการทำรายงานและโครงการ

เมื่อพิจารณาตามประเภททรัพยากรสารสนเทศ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ใน 6 หัวข้อ ได้แก่ คู่มือครู หนังสือตำราภาษาไทย ชุดการสอน เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการ รายงานการวิจัย และวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตชั้นปีที่ 5 เป็นนิสิตที่จะต้องออกฝึกสอนเป็นเวลา 1 ปี (2 ภาคเรียน) ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และโรงเรียนอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวกับการสอนเพื่อเตรียมตัวฝึกสอน ทำแผนการสอน ทำข้อสอบ ทำแบบฝึกหัด และใช้ในการออกฝึกสอน

นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 ใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 ใน 2 หัวข้อ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา และซีดีรอมวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้เนื่องจาก นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 5 จะต้องออกฝึกสอนข้างนอก ทำให้ไม่มีเวลาเข้ามาใช้ห้องสมุด การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษาซึ่งเป็น บริการหนึ่งของห้องสมุด นิสิตสามารถสืบค้นได้จากภายนอกมหาวิทยาลัยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เนื่องจากฐานข้อมูลออนไลน์นับเป็นสื่อสารสนเทศที่น่าเสนอข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด สามารถสืบค้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถบันทึกข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงภายในฐานข้อมูล และเชื่อมโยงไป

ฐานข้อมูลอื่น ๆ ได้ทันที ดังผลงานวิจัยของเทโนเพียร์ (Tenopir. 2003: Abstract) ที่พบว่า ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้ใช้มีความกระตือรือร้นที่จะใช้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากใช้งานง่าย สะดวก สืบค้นได้ตรงตามความต้องการ รวมทั้งสามารถดาวน์โหลดบันทึก และพิมพ์ได้

5. เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 โดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์ และสื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 เมื่อพิจารณาตามประเภททรัพยากรสารสนเทศ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้สื่อตีพิมพ์ มากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4 ใน 7 หัวข้อ ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาอังกฤษ คู่มือครู พจนานุกรมด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย พจนานุกรมด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ สารานุกรมภาษาไทย สารานุกรมภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังใช้สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 5 ใน 4 หัวข้อ ได้แก่ ซีดีรอมทางการศึกษา วิดีทัศน์ทางการศึกษา และฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์นั้นเป็นการเรียนรายวิชาเพียง 3 เทอม รวมระยะเวลา 1 ปีครึ่ง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นนิสิตที่กำลังเรียนในรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งเริ่มดำเนินการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อประกอบการเรียน การทำรายงาน และการทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ในขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 5 เรียนรายวิชาครบถ้วนแล้ว และส่วนใหญ่กลับไปทำงานพร้อม ๆ กับการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ทำให้ไม่มีเวลาดูหาหรือมาใช้บริการห้องสมุด ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของกฤษณา เบ็ญนุกูล (2546: บทคัดย่อ) พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มสาขาวิชาเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำวิทยานิพนธ์เพราะความสะดวกและรวดเร็วในการสืบค้น

6. การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก นิสิตระดับปริญญาตรีกำลังศึกษาอยู่ภายในมหาวิทยาลัย จึงมีโอกาสดูพบอาจารย์ผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งสารสนเทศบุคคลที่สำคัญ อันทรงพลังด้วยความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ของบุคคลในวิชาชีพทางการศึกษา

ส่วนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารสนเทศบุคคล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ถือได้ว่าเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่ง เป็นแหล่งที่เข้าถึงได้ไม่ยากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภายในกรุงเทพมหานคร และมีจำนวน 3 แห่งที่อยู่ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ 1) ศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 3) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจาก คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เช่น ภาควิชาการศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา และภาควิชาพลศึกษา จึงทำให้นิสิตใช้แหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวกับสาขาที่ตนศึกษาแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับบัณฑิตศึกษา การเรียนการสอนจะมุ่งเน้นให้นิสิตศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ทั้งการทำรายงาน โครงการ การอภิปราย/การสัมมนาในชั้นเรียน รวมทั้งการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ นอกจากนี้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถาบันการศึกษา โรงเรียน และมหาวิทยาลัย นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจึงมีโอกาสดำเนินการใช้แหล่งสารสนเทศที่หลากหลายและอยู่ใกล้ตัวเพราะสะดวกและประหยัดเวลา

7. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4 โดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี 4 ด้าน คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ ดังนี้

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย 3) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 4) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 5) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 6) ห้องสมุดคุรุสภา 7) ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา และ 8) สถาบันทางการศึกษา ซึ่งล้วนเป็นแหล่งสารสนเทศสถาบันที่ให้บริการสารสนเทศทางการศึกษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร นโยบายแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการเรียนการสอน สื่อนวัตกรรม การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพ การวิจัยทางการศึกษา และนวัตกรรมการศึกษา บางแห่งเป็นศูนย์กลางการผลิตสื่อต้นแบบใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาสามารถนำสารสนเทศจากสถาบันเหล่านี้มาใช้อ้างอิงในรายงาน

หรือวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้

ด้านแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตระดับปริญญาตรีมีการเรียนในช่วงเวลาตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ ขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจะเดินทางมาเรียนเฉพาะในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์เท่านั้น

8. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานข้อ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ มากกว่านิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 จะต้องเตรียมตัวเพื่อออกฝึกสอน จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการเตรียมแผนการสอน การทำข้อสอบ และการสอน โดยนิสิตจะต้องทำการสังเกตการสอน การจัดชั้นเรียน การฝึกหัดการทำงานกับเด็กในช่วงวัยและระดับต่าง ๆ โดยนิสิตจะสังเกตการสอนที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อฝึกปฏิบัติวิจัย ค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาพฤติกรรมของเด็กในวัยเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ จึงทำให้นิสิตมีโอกาสใกล้ชิดกับครูพี่เลี้ยงหรือบุคลากรในโรงเรียน สามารถขอคำปรึกษาและคำแนะนำในการสอนเพื่อให้การออกฝึกสอนของนิสิตได้รับประโยชน์สูงสุด

9. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่อยู่ในชั้นปีต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน มากกว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 กำลังเรียนในรายวิชาเฉพาะพร้อม ๆ กับการเริ่มหาหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จึงจำเป็นต้องหาความรู้ที่หลากหลายในการประกอบการเขียนเค้าโครงวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ในขณะที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 4 อยู่ในช่วงดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์เพียงอย่างเดียว พร้อม ๆ กับการกลับไปทำงานตามปกติ ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อแตกต่างที่เด่น ๆ คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็น สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย

มากกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งสารสนเทศดังกล่าวเป็นสถาบันที่ใกล้ตัวนิสิตมากที่สุด มีความสะดวกและรวดเร็วในการที่จะเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ และมีทรัพยากรสารสนเทศทางการศึกษาที่ตรงสาขาวิชาที่นิสิตศึกษามากที่สุด

10. ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ใช้บริการศูนย์วัสดุการศึกษาบรรณารักษ์มีความใกล้ชิดกัน เมื่อเกิดปัญหาจากการรับบริการ ผู้ใช้บริการก็จะติดต่อพูดคุยกับบรรณารักษ์ได้โดยตรง นอกจากนี้ทางห้องสมุดยังมีกิจกรรมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น การแนะนำทรัพยากรสารสนเทศประจำเดือน โครงการส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูล และบริการยืมวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบซีดีรอมโดยมีเนื้อหาเป็นเอกสารฉบับเต็ม จึงทำให้ผู้ใช้ไม่ค่อยประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวาทีณี เขมมาโรทัย (2546: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นายทหารนักเรียนและนายทหารนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ของกองทัพอากาศประสบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อพบปัญหา นายทหารนักเรียนและนายทหารนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยสอบถามบรรณารักษ์ที่ให้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าเป็นอันดับแรก

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และหนังสือตำราที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลงานวิจัยของสุกัญญา แป้นสุขเย็น (2543: บทคัดย่อ) ที่พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดในระดับปานกลาง จำนวน 3 อันดับแรกคือ หนังสือที่นิสิตใช้กันมากมีจำนวนน้อยเล่ม หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ หนังสือตำราภาษาไทยในสาขาเกษตรศาสตร์มีไม่เพียงพอ และเช่นเดียวกับงานวิจัยของพัชร พิพิธกุล (2547: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาสถาบันการbinพลเรือนประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับมาก คือ จำนวนหนังสือตำราทั่วไปภาษาอังกฤษมีน้อยหรือไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย งานวิจัยมีจำนวนไม่มากพอกับความต้องการ หนังสือตำราเก่า/ชำรุด หนังสืออ้างอิงมีจำนวนไม่เพียงพอ งานวิจัยไม่ทันสมัย และหนังสือตำราที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ ได้รับเงินงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือจำนวนไม่มากนัก ในขณะที่ต้องจัดบริการเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา รวมทั้ง 34 หลักสูตร ดังเช่นในปีงบประมาณ 2555

ศูนย์วัสดุการศึกษา ได้รับงบประมาณจำนวน 100,000 บาท โดยห้องสมุดมีนโยบายจัดซื้อหนังสือ ตำราเพียงชื่อเรื่องละ 1 เล่มเท่านั้น เพื่อให้สามารถเฉลี่ยการจัดซื้อชื่อเรื่องอื่น ๆ ให้ได้หลากหลาย และครอบคลุมเนื้อหาในสาขาศึกษาศาสตร์ เมื่อนิสิตใช้หรือยืมพร้อม ๆ กันเป็นจำนวนมากจึงทำให้ หนังสือตำราไม่เพียงพอ อีกทั้งทางห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ได้กำหนดระเบียบการยืมสำหรับนิสิต ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาให้สามารถยืมหนังสือได้เป็นเวลานาน 7 วันต่อ 1 เล่ม และไม่สามารถยืมต่อได้ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไปจึงทำให้นิสิตไม่สามารถอ่านหรือศึกษาเนื้อหาของ หนังสือที่ยืมไปได้ทันเวลา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์วัสดุการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีดังนี้

1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ ทรัพยากรสารสนเทศให้สม่ำเสมอและเพียงพอต่อการให้บริการของนิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและ บัณฑิตศึกษา ตลอดจนครอบคลุมหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งหมด 37 หลักสูตร
2. ศูนย์วัสดุการศึกษาควรประสานงานกับคณาจารย์ให้เข้าร่วมในการพิจารณา คัดเลือกและเสนอแนะหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อจัดซื้ออย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ ศูนย์ฯ สามารถจัดหาทรัพยากรสารสนเทศได้ตรงตามหลักสูตรและความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น
3. ศูนย์วัสดุการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรมีการสำรวจความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนิสิต เพื่อจะได้จัดหาเนื้อหาที่หลากหลาย ทันสมัย และตรงกับความ ต้องการมากที่สุด
4. ศูนย์วัสดุการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านการศึกษาและ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ให้พร้อมใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรมีการวิจัยการใช้สารสนเทศของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ เพราะอาจารย์ ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ จึงควรทำวิจัยเพื่อ นำผลมาจัดบริการสารสนเทศทางศึกษาศาสตร์ให้แก่อาจารย์ได้ตรงตามความต้องการ อันจะส่งผล ถึงนิสิตด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา เบ็ญญกุล. (2546). *พฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในการสืบค้นสารสนเทศทางการเกษตรของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มสาขาวิชาเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- เกษม สุริยวงศ์. (2547). *นวัตกรรมการผลิตครู 5 ปี. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2555, จาก <http://www.school.net.th/library/create-web/10000/generality/10000-12633.html>*
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (2548). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- จันทร์เพ็ญ สิงหนุต. (2544). *พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.*
- จินดารัตน์ เบอร์พันธ์. (2548). *การประมวลสารสนเทศสำเร็จรูป. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- จิตรภา กุณฑบุตร. (2556). *ประโยชน์ของสารสนเทศทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2556, จาก http://www.chitrapa.net/index.php?option=com_content&task=view&id=35&Itemid=51*
- เฉลียว พันธุ์สีดา; และ สมร ทองดี. (2553). *ประมวลสาระชุดวิชา แหล่งสารสนเทศทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์; และ สุวิทย์ พวงสุวรรณ. (2552). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา. กรุงเทพฯ: ไอคิวบู้ค.*
- ชลธิชา มณี. (2556). *วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2556, จาก <http://portal.in.th/inno-cholticha/pages/1933/>*
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์; และคณะ. (2521). *ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชุตินา สัจจานันท์. (2548). *ประมวลสาระชุดวิชา สารสนเทศร่วมสมัยทางสังคมศาสตร์ หน่วยที่ 1-5. นนทบุรี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*

- เดชศักดิ์ จันทรสวัสดิ์. (2555, 11 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย เกวลิน จริยารัตนกุล
ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2546). *ทักษะการใช้ห้องสมุดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- (2547). *การจัดการความรู้กับคลังความรู้*. กรุงเทพฯ: เอสอาร์.
- บรรเลง สระมูล. (2548). *การใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลาง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). *สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชร พิพิธกุล. (2547). *การใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์และ
นักศึกษสถาบันการbinพลเรือน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พร แก้วเครือ. (2556). *สื่อการเรียนการสอน*. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2556, จาก
http://spu.lpru.ac.th/script/show_article.pl?mag_id=5&group_id=23&aeticle_id+194
- ไพลิน จิตเจริญสมุทร. (2544). *การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- ปาฏิณา วงศ์เลขา. (2555, 23 กุมภาพันธ์). *การศึกษาตลอดชีวิต พัฒนาคนไทยอย่างยั่งยืน*.
เดลินิวส์. หน้า 6.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2542). *สามทศวรรษคณะศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2552). *ศึกษาศาสตร์ 40 ปี นนทรีสีม่วง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- (2554). *คู่มือนิสิต ปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพฯ: งานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยฯ.
- มัลลิกา นางเสวี. (2553). *แหล่งบริการสารสนเทศทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- แมนมาศ ขวาลิต. (2535). *การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ*. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทยฯ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก*. กรุงเทพฯ: บুদ্ধเนith.

- วาทินี เขมมาโรทัย. (2546). *การใช้บริการหอสมุดกองทัพอากาศของนายทหารนักเรียนและนายทหารนักศึกษา สถาบันต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ*. ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วราพรรณ อภิศุภะโชค. (2554). *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- วลาวรรณ์ ทังสุวรรณ. (2555, 13 มีนาคม). สัมภาษณ์โดย เกวลิน จรรย์รัตนกุล ที่คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา กุลนิตติ. (2549). *ห้องสมุดและสารสนเทศเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุกัญญา แป้นสุขเย็น. (2543). *พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรี คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชีรา เลี้ยงสมบูรณ์. (2553). *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ เลิศแสงกิจ; และ พิเศษฐ์ กาญจนพิมาย. (2550). *ห้องสมุดกับการรู้สารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- สุภารักษ์ เมินกระโทก; จันท์เพ็ญ จุ้ยจรงค์; และ มนสิรา สีนปรุ. (2551). *รายงานการวิจัยสถาบันเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ วงศ์โสภา. (2556). *ประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2556, จาก http://jeabjeabloei.blogspot.com/2012/08/blog-post_1278.html
- อภากร ชาติโลหะ. (2547). *ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า*. ชลบุรี: พี.เค. กราฟฟิค.
- (2554). *ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี: ไฮโกะเพรส.
- อารีย์ ฐัญกิจจานุกิจ; และคนอื่น ๆ. (2548). *การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ นักวิจัย และนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Agboola, Idayat Odunola. (2010, January). Use of Print and Electronic Resources by Agricultural Science Student in Nigerian Universities. *Library & Information Science Research*. 62(1): 62-65.

- Folb, Barbara L. (2011). Clinical and Academic Use of Electronic and Print Books: the Health Sciences Library System E-book Study at the University of Pittsburgh. *Journal of the Medical Association of Thailand*. 99(3): 218-228.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Odeh, Atif Yousef. (2012, September). Use of Information Resources by Undergraduate Students and its Relationship with Academic Achievement. *Libri*. 62: 222-231.
- Tenopir, Carol. (2003, August). *Use and User of Electronic Library Resources: An Overview and Analysis of Recent Research Studies*. Washington, D.C.: Council on Library and Information Resources.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้สารสนเทศ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา
ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้มีคุณภาพ
ทันสมัย เพียงพอ ตรงตามความต้องการ และสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิตทั้งระดับปริญญา
ตรีและบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
- ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ
- ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงสำหรับท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา
3. ชั้นปีที่ 2 3 4 5

ตอนที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง ให้ตรงกับความเป็นจริง
 ของท่าน

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้ 1
สื่อตีพิมพ์					
1. หนังสือตำราวิชาการภาษาไทย เช่น จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับครู การวัดผลการศึกษา และการสร้างแบบสัมฤทธิ์, การประเมินทางการศึกษา วิจัยทางการศึกษา					
2. หนังสือตำราภาษาอังกฤษ เช่น Savage Inequalities: Children in America's Schools Teach Like a Champion Experience and Education					
3. คู่มือครู เช่น คู่มือครูปฐมวัย คู่มือครูคณิตศาสตร์ คู่มือครูวิทยาศาสตร์					
4. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาไทย เช่น พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ โดย สมบูรณ์ คุปตภากร พจนานุกรมศัพท์การศึกษา โดย สุวิทย์ หิรัญยกาณฑ์ พจนานุกรมศัพท์การศึกษา โดย ชรินทร์ชัย อินทிரารณ์					
5. พจนานุกรมทางด้านศึกษาศาสตร์ภาษาอังกฤษ เช่น Dictionary of Education The Facts on File Dictionary of Education					
6. สารานุกรมภาษาไทย เช่น สารานุกรมศึกษาศาสตร์, สารานุกรมศึกษาศาสตร์ : ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี					

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้ 1
7. สารานุกรมภาษาอังกฤษ เช่น The encyclopedia of education Encyclopedia of educational psychology					
8. สิ่งพิมพ์รัฐบาล เช่น หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2553 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ					
9. หนังสือแบบเรียน เช่น หนังสือแบบเรียน วิทยาศาสตร์ หนังสือแบบเรียนคณิตศาสตร์					
10. ชุดการสอน เช่น ชุดการสอนวิทยาศาสตร์ ชุดการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
11. วิทยานิพนธ์					
12. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทาง วิชาการเช่น รายงานการประชุมสัมมนาวิชาการ เรื่องการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา รายงานการประชุมระดับชาติเรื่องหลักสูตร มัธยมศึกษา					
13. รายงานการวิจัย เช่น รายงานการวิจัย กรณีศึกษาการจัดการศึกษาด้านศิลปวิทยาศาสตร์ ของประเทศสหรัฐอเมริกา รายงานการวิจัย การกระจายครุตามวุฒิในโรงเรียนประถมศึกษา					
14. หนังสือเด็กและเยาวชน เช่น นิทานคติธรรม พระจันทร์สีน้ำเงิน นิทานอีสป					
15. วารสารวิชาการภาษาไทย เช่น วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วารสารโภชนาการ วารสารวิทยาจารย์					
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ เช่น Educational Administration Quarterly : EAQ Journal for research in Mathematics Education Research Quarterly for Exercise and Sports					

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้ 1
17. จุลสาร เช่น จุลสารการประกันคุณภาพ การศึกษา จุลสารการศึกษาปฐมวัย					
18. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด มติชน สยามกีฬา					
19. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post The Nation					
สื่อไม่ตีพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์					
1. ซีดีรอมทางการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การ เรียนรู้ในอนาคต คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ					
2. ซีดีรอมวิทยานิพนธ์					
3. วิทยุทัศน์ทางการศึกษา เช่น วิทยุทัศน์แนะนำการ เตรียมตัวทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นสูง วิทยุทัศน์ผลิตสื่อด้านการศึกษา					
4. ฐานข้อมูลออนไลน์ทางการศึกษา					
4.1 Academic Search Complete					
4.2 Education Administration Abstracts					
4.3 Emerald					
4.4 Project Euclid					
4.5 Wilson Web					
4.6 ERIC					
4.7 Journal Citation Reports					
4.8 Scopus					
4.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศในห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง ให้ตรงกับความเป็นจริง
 ของท่าน

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้ 1
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน					
1. ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
2. ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
4. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย					
5. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย					
6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ					
7. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา					
8. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา					
9. ห้องสมุดคุรุสภา					
10. ห้องสมุดที่ส่งเสริมสาขาทางการศึกษา					
11. สถาบันทางการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัยกระทรวงศึกษาธิการ					
แหล่งสารสนเทศบุคคล					
1. ประสบการณ์และแนวความคิด/ความรู้ของตนเอง					
2. เพื่อนร่วมชั้นเรียน					
3. ครูโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ					
4. อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์/คณะครุศาสตร์					
5. ครูโรงเรียนอื่น ๆ					
6. บุคลากรทางการศึกษา เช่น นักวิชาการศึกษา, นักวิจัย					

การใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่เคยใช้ 1
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่					
1. มหาวิทยาลัย					
2. โรงเรียน					
แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์					
1. การประชุมสัมมนาทางการศึกษาประจำปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
2. การจัดงานในวันสำคัญของบุคลากรทางการศึกษาที่มีชื่อเสียง					
3. งานนิทรรศการทางการศึกษา					
4. งานวันสำคัญทางการศึกษา					
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน					
1. รายการโทรทัศน์ศึกษา เช่น รายการน้ำไม่เต็มแก้ว รายการห้องทดลองหมายเลข 9					
2. รายการวิทยุศึกษา เช่น รายการวิทยุเพื่อการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร รายการวิทยุการศึกษาวัฒนธรรมไทย					
3. รายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น รายการบ้านหลังใหญ่แห่งการเรียนรู้ รายการโทรทัศน์ครู					
4. คอลัมน์ทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ เช่น ฟอโฟ่ ฟุดฟิด อังกฤษ อเมริกัน องค์กรความรู้ภาษาไทย					
แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต					
1. Google Youtube Social media					
2. เว็บไซต์ทางการศึกษา เช่น เพื่อนครูไทย หัวใจดอทคอม ครูไทย					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศในห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง ให้ตรงกับความเป็นจริง
 ของท่าน

ปัญหาในการใช้สารสนเทศ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่มี ปัญหา 1
ทรัพยากรสารสนเทศ					
1. หนังสือตำราที่มีจำนวนไม่เพียงพอ					
2. หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ					
3. หนังสือตำราที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย					
4. หนังสือตำราเก่า/ชำรุด					
5. การจัดระบบหนังสือบนชั้นไม่เป็นหมวดหมู่ ทำให้หาไม่พบ					
หนังสือแบบเรียน					
1. หนังสือแบบเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ					
2. หนังสือแบบเรียนมีไม่ครบตามหลักสูตร					
3. หนังสือแบบเรียนไม่เป็นปัจจุบัน					
หนังสืออ้างอิง					
1. หนังสืออ้างอิงมีจำนวนไม่เพียงพอ					
2. หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่ทันสมัย					
3. หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ไม่มีความหลากหลาย					
4. หนังสืออ้างอิงมีสภาพเก่า/ชำรุด					
5. การจัดระบบหนังสืออ้างอิงไม่เป็นหมวดหมู่ ทำให้หาไม่พบ					
วารสาร					
1. วารสารวิชาการมีไม่เพียงพอ					
2. วารสารฉบับใหม่ออกวางบนชั้นล่าช้า					
3. การจัดเรียงวารสารบนชั้นไม่ตรงตามป้ายชื่อที่ ติดไว้					

ปัญหาในการใช้สารสนเทศ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่มี ปัญหา 1
4. วารสารที่ให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ					
จุลสาร					
1. ไม่มีความหลากหลาย					
2. ระบบการจัดเก็บที่ทำให้เข้าถึงได้ยาก					
3. ไม่เป็นปัจจุบัน					
4. ไม่มีความต่อเนื่อง					
วิทยุทัศน์					
1. วิทยุทัศน์มีไม่เพียงพอ					
2. ชำรุด					
3. มีเนื้อหาไม่หลากหลาย					
ชุดการสอน					
1. ชุดการสอนมีไม่เพียงพอ					
2. ไม่เป็นปัจจุบัน					
คู่มือ					
1. คู่มือมีไม่เพียงพอ					
2. คู่มือมีไม่ครบทุกวิชา					
3. ไม่เป็นปัจจุบัน					
หนังสือพิมพ์					
1. หนังสือพิมพ์ที่ให้บริการภายในห้องสมุดมีชื่อเรื่องไม่หลากหลาย					
2. หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันที่ต้องการมีการฉีกขาด					
3. ไม่ทราบแหล่งจัดเก็บหนังสือพิมพ์ล่วงหน้า					
รายงานการวิจัย					
1. งานวิจัยไม่ตรงกับความต้องการ					
2. งานวิจัยมีจำนวนไม่มากพอกับความต้องการ					
3. งานวิจัยไม่ทันสมัย					

ปัญหาในการใช้สารสนเทศ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด/ ไม่มี ปัญหา 1
ฐานข้อมูลออนไลน์					
1. ฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ					
2. ฐานข้อมูลเข้าถึงยาก					
3. ไม่มีทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์					
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น OPAC จำนวนน้อย					
5. ระบบการสืบค้นขัดข้องบ่อย					
อื่น ๆ.....					
.....					
.....					

ขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเกวลิน จริยรัตน์กุล
วันเดือนปีเกิด	11 มีนาคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	99/127 หมู่บ้านชวนชื่น ซอยวัชรพล ถนนรามอินทรา แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพฯ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พ.ศ. 2557	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

